

la farga

Any XXXIV. Núm. 296 · desembre 2013 · Preu 1,80 € Revista de cost

Activitats del mes de desembre

CASAL DE JUBILATS

• Dia 19 de DESEMBRE. Excursió: MUSEU DE LA TÈCNICA DE L'EMPORDÀ. Sortida a les 8:00 hores del matí. Preu: 43 €. Esmorzar inclòs. Els dies de cobrament dels tiquets seran el 12 i 13 de desembre, de les 4 a les 6 de la tarda. Per informació i assessorament dirigiu-vos al Sr. Josep Llovet. Telèfon 607876946.

• Dia 23 de GENER. Excursió: MERCAT DEL BORN DE BARCELONA. Sortida a les 8:00 hores del matí. Preu: 45 €. Esmorzar inclòs. Els dies de cobrament dels tiquets seran el 16 i 17 de gener, de les 4 a les 6 de la tarda. Per informació i assessorament dirigiu-vos al Sr. Josep Llovet. Telèfon 607876946.

SALT SARDANISTA

• Dia 6 de DESEMBRE, divendres. Audició de sardanes- Lloc: Pista Poliesportiva- Hora: 2/4 de 5 de la tarda- Cobles: LA PRINCIPAL DE PORQUERES i VILA DE LA JONQUERA.

• La doble audició de sardanes prèviament anunciada del 8 de desembre queda anul·lada.

BIBLIOTECA IU BOHIGAS

• Dia 2 de desembre, 17:30h.- DECOREM LA BIBLIOTECA- Taller de Nadal, a càrrec de Laura Blesas.

• Dia 5 de desembre, horaris de biblioteca- DOLORS PUIGDEMONT- Exposició de l'obra de Dolors Puigdemont. Organitza la Fundació Atrium Artis.

• Dia 5 de desembre, 18:00h.- CONTES DE NADAL- A càrrec de Dolors Arqué.

• Dia 13 de desembre, 18:00h.- CLUB DE LECTURA JUVENIL- Comentarem: "Theodore Boone" de John Grisham.

• Dia 13 de desembre, 18:00h.- CONCERT DE NADAL- A càrrec de la Coral Rossinyol de Salt.

• Dia 17 de desembre, 17:30h.- CLUB DE LECTURA INFANTIL- Comentarem: "Estimat Max" de D.J. Lucas.

• Dia 19 de desembre, 20:00 h.- CLUB DE LECTURA D'OBRES DE FICCIÓ- Comentarem: "Narracions" de Salvador Espriu.

• Dia 30 de gener, 20:00 h.- CLUB DE LECTURA D'OBRES DE FICCIÓ- Comentarem: "Stoner" de John Williams.

CENTRE DE RECURSOS DE LA GENT GRAN

• XERRADA: ACTIVITAT FÍSICA I ALIMENTACIÓ SALUDABLE el dijous 5 de desembre a les 17 h a càrrec de Marina Martí de DANONE.

• XERRADA: VOLUNTARIAT I PERSONES AMB MALALTIES MENTALS el dijous 12 de desembre a les 16.30 h a càrrec de la Dra. Mercè González, Psiquiatra del Servei Sociosanitari La República. Organitza: Càritas Salt Agrupació de Parròquies. Projecte SER GRAN EN DIGNITAT de Càritas Diocesana de Girona.

• TALLER INTERGENERACIONAL: FEM UNA AGULLA DE PIT el dimarts 3 de desembre a les 17.30 h, col·labora Ludoteca de Salt.

• SORTIDA AL GRAN DICTAT DE TV3 el dimarts 10 de desembre. Cal inscripció prèvia.

• CANTADA DE NADALES el dimarts 17 de desembre a les 17.30 h a càrrec dels nens i nenes del Centre Obert de Salt.

• EXPOSICIÓ: TREBALLS REALITZATS AL CENTRE DE RECURSOS DURANT EL 2013 del 10 al 31 de desembre.

ACTIVITATS FIXES

• TALLER DE FISIOTERÀPIA els dimecres a càrrec de Mònica Angulo. Grup taronja de 16.15 a 16.45 h. - Grup groc de 16.45 a 17.15 h. Grup Blau de 17.15 a 18.00 h.

• Parc de salut. De dilluns a dijous de 10:00 a 14:00h. - 16:00 a 19:00h. Divendres de 10:00 a 14:00h.

• Estimulació manual, dilluns i dijous de 17:00 a 19:00h.

• Entreteniments de memòria, dimarts de 17:00 a 19:00h.

• Espai d'esbarjo i trobada, dimecres de 17:00 a 19:00h.

• Caminades saludables, dilluns de 09:00 a 10:30h.

• Alfabetització, dimarts de 10:30 a 11:30h. Cal inscripció prèvia.

LA MIRONA-CONCERTS

• Dia 5 de desembre- MORCHEEBA + ARTISTA CONVIDADA SARA PI- Hora: 22:00- Sala 1- Preu: 20/25 €.

• Dia 6 de desembre- ELS CREMATS- Hora:23:00- Sala 2- Preu: 5/8 €..

• Dia 20 de desembre- 12è ANIVERSARI MIRONA amb DI-VERSIONES- Hora:23:00- Sala 1- Preu: 6 €..

• Dia 29 de desembre- MIRONADAL 2013- Hora:16:00- Sala 2- Preu: 5 €..

• Dia 31 de desembre- CAP D'ANY 2013 a LA MIRONA!!!- Hora:00:45- Sala 1- Preu: 15/20 €.

• Dia 5 de gener- NINYIN'S MINE BAND- Hora:22:00- Sala 2- Preu: 6/10 €.

• Dia 11 de gener- AMANIDA SOUND: Indigna + Chocadèlia- Hora:22:00- Sala 2.

TEATRE DE SALT I EL CANAL

• Dia 1 de desembre - 12:00h. i 16:30h.- CONCERT PER A NADONS- Lloc: El Canal (Coma Cros) - Preu: 12 € (adult+nen)+ 10 € (adult extra)+ 5 € (nen extra).

• Dia 1 de desembre - 17:00h.- MIGRANLAND - Àlex Rigola - Lloc: El Canal (Coma Cros)- Preu: 10 €.

• Dia 5 de desembre - 21:00h.- INFORME PER A UNA ACADÈMIA - Lloc: Teatre de Salt - Preu: 28/18 €.

• Dia 6 de desembre - 12:00h. / 16:00h. i 18:00h - TRIPULA - Lloc: El Canal (Coma Cros)- A partir de 8 anys- Preu: 10 €.

• Dia 7 de desembre - 21:00h.- ADREÇA DESCONEGUDA - Lloc: Teatre de Salt - Preu: 32/18 €.

Salt, desembre 2013

EL CASAL DE JUBILATS DE SALT

Desitja a tots els Socis un Bon Nadal i us convida als actes que, amb motiu de les Festes de Nadal, tindran lloc el dia 26 de desembre de 2013, Sant Esteve:

A les 8:30h: CONCURS SOCIAL DE PETANCA
-Memorial Josep Cebrián-

A les 11:30h: SARDANES

A les 13:00h: VERMUT DE GERMANOR

Índex

www.revistalafarga.cat
lafarga@revistalafarga.cat

Agenda	2
Editorial	3
Entrevista	4
La campana de Salt	6
Apunt Històric	8
Col·laboració	9
Cuidem les mascotes	17
Veü i diu	18
Casal	18
Info municipal	21
Notícies	23
Opinió	25
Llibres	26
Teatre	28
Pessics d'art	29
La Farga	31
Demografia	32
Gastronomia	33
Cuina internacional	33
El temps	34
Poti-poti	35

Un missatge nadalenc original

Durant vint anys hem viscut del deute, del crèdit i de fantasies. I de cop la realitat ens torna a posar a lloc. El benestar assolit esdevé un miratge. Ens adonem de la fragilitat de les bases amb les quals havíem edificat aquest somni. Ara resulta que no tenim prou diners per pagar les nòmines i garantir uns serveis socials, una educació i una sanitat dignes, a banda de pensions i prestacions. I que una bona part del pressupost s'ha de destinar a pagar els interessos. Com en una bola de neu, cada cop necessitem col·locar més deute per aconseguir la liquiditat necessària per fer funcionar l'estat i evitar que els bancs s'ensorrin amb tots els nostres estalvis. Però com més endeutament contractem, més i més interessos hem de pagar any rere any, reduint cada vegada més la possibilitat de dedicar els impostos a les necessitats bàsiques dels ciutadans i no pas a la dels especuladors, que tenen tot el dret de recuperar les seves inversions.

Responsabilitats? En cap moment es plantegen. Qui i què ens ha conduït a aquest desastre? No s'ha analitzat suficientment. Com sortir-ne? Ningú ho sap. De moment anar tirant de deute per evitar el caos i ja es veurà. I d'entrada un retorn immediat a uns serveis socials precaris, pensions i prestacions mínimes, salaris baixos, feines inestables, els rics cada cop més rics, els pobres cada cop més pobres, la desaparició d'una classe mitjana incipient i d'un estat del benestar que tot just començàvem a tastar.

Tornar enrere és duríssim. Aprendre a viure de nou en aquest marc serà difícilíssim d'assumir. Però ara el mercat és el món i mana el gran capital. I això ens empobreix a tots nivells. Com en èpoques passades, el sistema ho pot tot. Almenys fins que tornin a sorgir sistemes alternatius amb les trencadisses conseqüents. Si el sistema capitalista no es regula s'autodestruïx, ja ha passat abans. Però el diner és molt curt de mires.

Les festes de nadal són útils per a reivindicar el missatge de Jesús, que tampoc ha estat sempre el de l'església. I no pas per reivindicar el gran comerç. Humilitat, justícia social, comprensió, comunitat. Aprendre a viure amb senzillesa i a valorar més el poc que tenim. I creuar els dits perquè com a societat avancem cap a un món molt més possible. Però en el sistema econòmic imperant, la ideologia que l'embolcalla i el sistema polític que el sustenta, preparem-nos pel pitjor. Tard o d'hora serà inevitable el sorgiment d'un altre món, però pel camí es pot perdre i sofrir molt, com sempre. És bàsic recordar allò de qui oblidia la seva història, està condemnat a repetir-la.

La Farga no se solidaritza necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats i no es fa responsable del seu contingut. La Farga autoritza la reproducció dels articles sempre que se n'indiqui la procedència.

ANY XXXIV NÚM 296 DESEMBRE DE 2013

EDITA: Casal de Jubilats de Salt
Passeig Verdaguer, 1
Tel 972 23 85 78

COORDINADOR: Manel Oliveras

CONSELL DE REDACCIÓ:

Manel Oliveras, Agapit Alonso i Pont, Carme Torrent, Joan Corominas, Agnès Cabezas, Anna Clarà, Josep M. Pla, Roger Torramadé, Júlia Pujolràs, Carme Garriga i Pilar Velázquez.

MAQUETACIÓ: 7 de disseny

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès

COL·LABORACIONS:

Josep Clarà, Lluís Mateu, Joan Serrat, Fermí Sidera, Pere Canton, Maria Rosa Puig i Dalmau (D.E.P.), Fèlix Mussoll, Narcís Burch, Dolors Vilagran, Enric Freixas, Maria Solà Augé (Cuineres de Salt), Sergi Villena (Vetxarxa).

PORTADA: Pintura acrílica

Títol: ABRCEDARI

Autor: Imma Badosa

CORRECCIÓ: CPNLP

DISTRIBUCIÓ: Josep Palmerola

ADMINISTRACIÓ: Manel Oliveras

DIPÒSIT LEGAL: GI-356-1979

la farga
Revista de Salt

ANYS

34

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Nom: Jordi Lillo
Edat: 30 anys
Nascut a: Salt
Resident a: Dubai (Emirats Àrabs Units)

Professió: en Jordi és pilot d'una de les grans companyies aèries dels Emirats Àrabs. Va començar com a pilot amb la companyia que opera a l'aeroport de Girona, després va treballar en una companyia espanyola, també a l'Àfrica, i des de fa tres anys treballa als Emirats Àrabs i resideix a Dubai.

La professió d'en Jordi, pilot, ja ens ofereix un aspecte prou interessant per conversar-hi una estona. Es tracta d'una feina envoltada d'un atractiu singular, ja que no és molt comuna entre els nostres veïns. Hi ha, però, un altre motiu de pes per escoltar el relat

d'en Jordi. I és que ell és testimoni d'una situació que sí que s'està tornant força habitual: professionals formats aquí que han de marxar a treballar fora de les nostres fronteres. Per això en Jordi viu a Dubai, una ciutat on se sent a gust i on viurà encara una llarga temporada, segons vaticina ell mateix. "Tornar, ara mateix, és molt complicat", ens diu. Aquesta és la història d'una generació preparada però marcada pel desafortunat context econòmic en què vivim.

-Com va començar el teu interès per aquesta professió? De petit ja volies ser pilot?

-Com totes les professions que són vocacionals, les portem una mica dins. I sí, de petit ja m'agradaven els avions. De fet, un veí del barri que és comandant d'una companyia espanyola, em va portar en una ocasió a donar un volt en avioneta, jo devia tenir uns 15 anys. Des d'aleshores vaig tenir clar que em volia dedicar a això i ja vaig enfocar els meus estudis cap aquest objectiu.

-On vas fer els estudis?

-Doncs vaig anar a l'escola Pompeu Fabra, després a l'Institut Salvador Espriu, després a Montilivi i, finalment, vaig fer els estudis pròpiament d'aviació, a Sabadell. Per desgràcia, la majoria d'escoles que hi havia quan jo vaig estudiar, al voltant de l'any 2000, han tancat. En aquell moment hi va haver un pic d'estudiants, però després els ha afectat molt la crisi i n'han quedat ben poques. Ara, però, des de fa uns sis o set anys, a l'aeroport de Girona hi ha també una escola on imparteixen aquests cursos.

-Parles de l'aeroport de Girona, per l'edat que tens, també has estat testimoni de com ha canviat els últims anys...

-Sí. Ha estat un canvi total, ha passat de ser un aeroport "fantasma", a cobrar vida. De fet, jo mateix vaig començar aquí la meua trajectòria. Vaig començar com a malleter, vaig anar progressant i em van donar l'oportunitat de fer les proves d'accés com a pilot, i així va anar. Aquí hi vaig estar un parell d'anys i després vaig entrar en una companyia espanyola xàrter, vivint a Canàries. Però aquesta empresa va fer fallida. Llavors vaig estar un temps a Nigèria fins que, fa uns tres anys, vaig entrar en una companyia dels Emirats Àrabs, per això visc a Dubai.

-Un saltenc a Dubai! Com és l'experiència?

-La veritat és que molt bona. A nivell laboral és una molt bona experiència per a mi; a nivell personal, doncs bé, una mica el que ens passa als emigrants, que trobem a faltar coses d'aquí: amics, família, costums... Però, en general, estic molt content i em sembla que m'hi estaré una bona temporada més, perquè l'opció de tornar, ara ma-

teix, desafortunadament, és molt complicada.

-És complicat arribar a ser pilot?

-El més important és tenir-ne ganes i que t'agradi molt el que fas, sigui el que sigui. Ara, l'estudi de l'aviació és car, no està subvencionat, és completament privat. Però sóc del parer que, allò que vols de veritat, ho acabes aconseguint. Potser suposarà sacrificis, fins i tot marxar a l'estranger, trencar amb la família, però estic convençut que si desitges una cosa realment, l'acabes aconseguint.

-Explica'ns com és exercir aquesta professió?

-És una professió molt maca. Per una banda per tot el que és l'operació de la maquinària, però també pel fet de viatjar, conèixer llocs nous, treballar amb molta gent diferent. En aquest sentit, és molt gratificant. Per altra banda, però, és una professió que requereix una mica d'esforç, de sacrifici, sobretot amb la família. Segurament sigui aquest el factor més sacrificat, pel tema de la mobilitat laboral.

-Què fa un pilot? Explica'ns una mica com és el teu dia a dia laboral?

-En el meu cas, sempre tinc el mateix model d'avió però em van donant rutes diferents. Destinacions a Austràlia, als Estats Units i també a Europa. Per això estic molt content de l'empresa on estic ara, ja que estic fent rutes que no havia fet mai abans. Per exemple, puc dir que he vist el Pol Nord, ja que on treballo, es va als Estats Units passant pel Pol Nord, i això no ho havia fet abans. Puc dir també que, des de l'aire, es pot veure com està fracturat el gel, per desgràcia.

-Deus haver estat pràcticament a tot arreu del món, però potser només unes hores...

-Sí, normalment entre 24 i 48 hores. Sí que pots veure alguna cosa dels llocs on vas, pots fer un tast, sobretot les capitals de països importants, sí que puc dir que pràcticament les conec totes.

-Els pilots teniu algun truc especial per superar el "jet lag"?

-Desafortunadament, al "jet lag" no t'hi acostumes mai del tot. I amb els anys, va a pitjor. Com més gran et fas, menys dorms i més et costa adaptar-te als canvis d'horari. Per a la salut, no crec que sigui el millor, però és quelcom que va amb

la feina.

-Un altre punt importantíssim són els idiomes, especialment l'anglès, suposo.

-Sí, absolutament. En el meu cas, haig de donar gràcies a la família, per haver pogut anar a classes d'anglès. Perquè en aquest país, per desgràcia, l'ensenyament de l'anglès en l'escola pública, sobretot la gent de la meva generació, ha sigut molt deficient. I és injust, perquè tinc companys europeus, per exemple els holandesos, que parlen perfectament l'anglès. De fet, gent espanyola que busca feina a fora, sé que tenen problemes justament per aquest aspecte. Ara que sóc pare d'una nena, t'asseguro que miraré de fer tot el possible perquè ella no tingui aquest problema.

-És un fet curiós, tenint en compte que aquí tenim molt turisme...

-Espanya és el 3r destí turístic mundial, o sigui que té un potencial brutal, en aquest sentit. Ara, també és curiós que he vist aero-

Cabina d'un Boeing 737 de Nigèria

ports nous de trinca en moltes ciutats, fins i tot aquests "fantasmes" com el de Castelló, en què no hi ha aterrat mai ningú, que són infraestructures bestials i que és una llàstima -gairebé un espoli per als ciutadans-, que no estiguin operatius. Això ens fa molt mal a mi i als companys que estem a fora, veure com van les coses per aquí. S'està fent molt mala gestió dels recursos. Per no parlar de les dades d'atur.

-Quina imatge d'Espanya té la gent amb qui et relaciones? I de Catalunya?

-Pel què fa al tema català, especialment els europeus, són els que n'estan més al cas i pregunten sobre el tema. Pel que fa a Espanya, en general, pregunten molt sobre l'atur. La percepció, per a molts, és que el territori espanyol és un molt bon lloc per anar de vacances, que la gent és agradable, però que no s'expliquen com funciona de malament l'economia. Per tant, la imatge és negativa i està empitjorant per setmanes. Des del meu punt de vista, hi ha polítics que sembla que estiguin en una altra dimensió. Justament al contrari de l'expressió que utilitzem en aviació, "tenir contacte visual amb el terreny", quan estem fent una aproximació a la terra i visualitzes tot el que hi ha sota teu; doncs hi ha molt polítics que sembla que no s'adonen de res del que passa davant seu.

-Tornem a la teva professió. Vo-lar, és tan segur? Per estadística, diuen allò que és més pro-

18/11/2013-Cabina d'un Boeing 787 al Dubai Air Show

Entrevista a Jordi Lillo

bable que tinguis un accident en cotxe anant a l'aeroport que no pas a l'avió...

-Sí, és així. El marge de seguretat és molt alt i és molt difícil que passis. No és impossible, és clar, per això cada cert temps, per desgràcia, hi ha algun accident; però realment és molt, molt segur. Tot i així, he vist gent amb molta por a volar, amb molta ansietat. Però crec que és més aviat per por a allò desconegut, que no pas al vol en si. Però la por és una cosa que portem escrita als gens i és normal que la gent tingui respecte a un medi com l'aire, que no és el nostre.

-Passen factura casos com el de Spanair a Madrid...

-Sí, per desgràcia, tant en aquest cas com en la majoria d'aquest tipus d'accidents, s'ajunten diversos factors que van fallar tots amb el pitjor dels resultats. De tota manera, actualment ja no podria passar un accident com aquest en el tipus d'avió que era, perquè ja s'han corregit els mecanismes que van fallar. En aquest cas, a més, deixa'm que digui que va ser vergonyosa l'actuació d'Aviació Civil en relació als pilots, amb la presentació d'un informe molt esbiaixat, culpant-los de tot.

-Quina relació mantens amb Salt? Hi véns sovint?

-Un cop a l'any. Els últims temps

he llegit molt de Salt a la premsa nacional, un fet que em cridava molt l'atenció. Evidentment, ha canviat moltíssim, des que jo anava a l'institut, sobretot pel flux migratori, especialment d'Àfrica, que ha arribat potser de manera massiva brusca; ara, segurament com en altres llocs d'Europa. També em sorprèn tot el tema immobiliari, veure tants pisos buits o com aquí l'habitatge ha estat una prioritat també a nivell social, això no passa en altres països. Durant els últims anys s'ha posat massa èmfasi en aquest sector.

-En quin país t'agradaria viure si poguessis triar destí?

-M'agradaria conèixer més el Nepal, Bhutan, tota la zona de Birmanya, per tota la filosofia pacifista que tenen, amb el tema budista, també perquè he volat per la zona de l'Himàlaia i la veritat que m'ha impressionat molt. De fet, ells diuen que quan els déus van arribar a la terra, ho van fer en aquestes muntanyes, que són el sostre del món. La gent d'allà, a més, és molt amable o sigui que m'agradaria conèixer més aquesta zona. Tot i que m'agradaria també poder tornar aquí, algun dia.

-Què es troba més a faltar quan es viu lluny del país d'origen?

-En general, és una característica dels catalans i els espanyols, que

trobem molt a faltar el nostre lloc d'origen. Tothom troba a faltar la seva família però hi ha nacionalitats que no senten massa enyor per a la seva terra. Nosaltres, en canvi, som dels pitjors, en aquest sentit. Per això, suposo, m'agradaria tornar algun dia, però no a qualsevol preu. Per a la meua filla, també, m'agradaria que creixés en un poble, que pogués fer arrels. Pensa que un lloc com Dubai, on el 90% és gent expatriada, hi ha un moviment constant i és difícil establir relacions a mig-llarg termini. A més, crec sincerament que és una sort néixer en un lloc com Salt, amb el contacte amb la natura, un poble relativament petit, un lloc encantador on créixer.

-Quan tornis, serà amb passaport català? Com veus aquest tema?

-Em crida molt l'atenció com s'ha aguditzat el tema nacionalista aquí a Catalunya, molt mogut pel context econòmic, entenc. Està clar que, històricament, hi ha motius des de fa molts segles, però em crida molt l'atenció veure molta gent sensibilitzada amb aquest tema que abans no ho estaven. Sincerament, no em sento molt decantat ni cap una banda, ni cap a l'altra. El que em molesta especialment, és el que passa a Espanya en sentit macroeconòmic.

Agnès Cabezas Horno

la campana de Salt

Les guerres entre Salt i el Veïnat (I)

Introducció. - La publicació d'aquests articles no ha estat fàcil perquè jo no ho he vist clar des d'un primer moment i una força interior frenaria el que hauria de ser el més natural de la vida: una persona explicar les seves pròpies vivències. Però malgrat que jo tinc la meua pròpia negativa de publicar aquestes narracions, hi ha tres factors que m'han fet empènyer la història endavant: 1r. Quan vaig descobrir el desconeixement que

tenen les elits, els líders i les patums de les coses del poble, i amb això no vull pas dir que no coneguin el cent per cent de totes les coses del seu medi i del seu grup, però el poble ha estat molt més ampli. I allò que ells no han entès o no hi ha arribat no és que sigui una cosa baixa i de poca importància quan el que han fet ha estat obviar-ho, posant-hi la cortina del menyspreu a fi de desprestigiar allò que no estava controlat per ells. I alhora, ig-

norar-ho suposa la no existència, el que vol dir que tan sols prevaldrà el que ells hagin fet. 2n. La frase d'un escrit en aquesta mateixa revista d'una noia jove molt activa de la parròquia de Salt, anomenada Marta, la qual deia: "... ja és hora que els de baix escriguin la història...", i la Marta té tota la raó del món, perquè sempre ens havien venut que la història l'escrivien els guanyadors, i sempre en detriment del poble menut. 3r. El dia que vaig

veure un paper de propaganda de Salt en un establiment que es vanagloria anomenar-se del Veïnat. Aquest fet, que no tindria cap mena d'importància si les coses fossin tal com han de ser, és mimètic al que passava en el poble 50 anys enre, quan els de Salt -tan progressistes ells- exposaven un cartell de la seva activitat en un comerç important del Veïnat d'un jerarca del règim de l'època. Lògicament, aquesta persona del Veïnat tenia poder i molta influència. Als de Salt, els encanta el poder.

Són uns relats molt durs i donada la seva extensió s'han de publicar per capítols perquè resulten massa llargs. Senyors lectors!, els demano que no facin judicis dels valors i relacions de les coses amb la lectura d'un o dos capítols, perquè el que haig de dir és el conjunt de tots, i amb la lectura total de la narració entendran la meua posició, si no, es poden mal interpretar. Una vegada s'hagin publicat tots els capítols, vostès jutgin el que els doni la gana.

Tot va començar quan jo era molt petit i em trobava al pati de casa, que és una vivenda d'un conjunt de quatre cases que es construïren en temps de la República. I la meua, que fa cantonada, afavoria que essent al pati veiés passar la gent per un corriol que hi havia al cantó i enfilava pel darrere de les cases fins anar a parar a l'estació del tren. És el que avui dia anomenem Ramón y Cajal amb una part del traçat no igual, perquè l'actual és una línia recta perpendicular fins a l'avinguda dels Països Catalans (antiga via del tren).

Jo, essent pel pati, vaig veure passar 30 o 40 nois molt més grans que jo i que venien pel corriol que us he descrit a trobar el carrer d'Àngel Guimerà i per un camí terrer arribaven a cals Hermanus i agafaven un corriol que feia ziga-zaga, el qual anava cap a Salt (és la foto que acompanya aquest text). Doncs, com us he dit, en veure aquella munió de gent amb pals i cridant, jo vaig agafar un pal i també els vaig anar al darrere. No era altra cosa

que anaven a enfrontar-se contra els de Salt.

A nosaltres ens coneixien pels del Veïnat, i amb això no vull -ni molt menys- pretendre que era tot el Veïnat, ja que em consta que els de la zona de l'actual plaça del Veïnat es barallaven amb els de Sta. Eugènia i els del carrer Sant Antoni amb els de Salt de la zona de baix. Però, repeteixo, sí que a nosaltres ens identificaven com els del Veïnat i nosaltres a ells com els de Salt.

Tenien dues zones d'incursió per anar a fer la guerra contra els de Salt: una era pujar per tot el llit de la Maçana i sortir als de Salt pel darrere. El problema que teníem és que la Maçana, a la zona del Veïnat sí que passava prop de l'estació, que era el nostre quarter general, però a la zona de Salt s'allunyava de la zona urbana d'aquell temps. Penseu que l'època de què us parlo, encara s'havia de fer el grup Verge Maria i el grup de Sant Cugat s'havia acabat de construir. Però, amb aquests no hi teníem res. Doncs després de pujar pel llit de la Maçana sortíem al Pla i els de Salt sempre tenien un escamot o nens que jugaven darrere de la zona poblada i al veure'ns a nosaltres començaven tots plegats a cridar, a insultar-nos, etc. Ells marxaven corrents a buscar els reforços i nosaltres, una vegada descoberts, tornàvem a baixar cap al Veïnat pel mateix llit de la Maçana. En aquesta zona no vàrem tenir mai cap enfrontament

físic, però sí els insults, etc. Recordo perfectament una d'aquestes vegades quan jo portava una escarpa, i un de gran sempre em preguntava per què jo portava una escarpa.

L'altre camí o entrada en el territori de Salt amb intenció hostil era aquell que us he explicat quan jo jugava al pati i veia aquell grup nombrós que amb els pals i els crits anaven cap a Salt i jo els anava al darrere. Fins que arribàvem a una zona molt seca i pedregosa que és on baixaven els de Salt i hi havia l'enfrontament -avui dia seria entre els carrers Francesc Macià i Ramon Sambola, més o menys. Aquí sí que ens les vàrem tenir de valent i amb fortes garrotades. Una vegada, em llençaren al terra i en caure malament vaig quedar davant per davant del nen que portava la nostra bandera. I recordo com, tot d'una, un pel darrere li va fote un cop de pal que li va obrir el cap.

Tota la vida em va quedar la imatge gravada. No era pas dels més grans, però sí més gran que jo: amb la bateta de cals Hermanus descordada, els pantalons curts i les dues manetes blanques que sostenien una canya i a la punta un tros de tela que era la nostra insígnia. Tot va ser molt ràpid, com sempre que succeeixen aquestes coses i aquell nen no va venir mai més. (continuarà).

Agapit Alonso i Pont

S'ha de fugir de la tradició basada en el museu magatzem, deslligat de la societat que es vol explicar. Ha de ser una institució cultural àmplia, oberta a la comunitat, que treballi per a la conservació i propiciï tot tipus d'activitats: exposicions permanents i temporals, serveis de documentació, conferències, serveis didàctics per a les escoles.

Un museu, però, té una primera funció, l'estudi i l'explicació del passat. Són molts els museus que l'il·lustren amb una barreja d'elements rescatats. Els vells museus presenten les col·leccions d'objectes per tal que siguin només contemplades, en canvi els nous museus intenten educar-nos sense avorrir-nos.

Actualment els grans museus, quan posseeixen obres de caràcter excepcional, aconseguen atreure l'atenció d'un públic nombrós. Un museu nou, fet amb recursos limitats, no pot competir amb aquestes institucions. Una proposta dinàmica i participativa té més possibilitats d'ésser interessant per a un públic més ampli.

Una exposició temporal és la que resta oberta un temps limitat, uns pocs mesos. La raó és poder reunir obres que es troben disperses i així estudiar millor un determinat tema o autor. Però s'ha de presentar en un espai per a aquest ús. Avui tots els museus el tenen, atès que no és desitjable despenjar les col·leccions permanents. Són espais flexibles i que fan sempre diferent una visita, una visita que així es va repetint.

De vegades aquestes exposicions demanden préstecs d'altres museus. La decisió de deixar o no una obra es pensa molt. És difícil i costós. Cal protegir i assegurar les obres en el trajecte i en el nou espai expositiu. Hi ha altres tràmits necessaris, com l'aprovació del restaurador, a vegades els permisos de duanes i exportació, el permís dels ministres corresponents, les assegu-

rances, l'emalatge, el transport. Quan un museu fa una exposició d'aquest tipus es fa un complet estudi i catalogació de les obres exposades. Cal que hi hagi un comitè científic on hi participin els millors especialistes. Aquestes monogràfiques són la base de la historiografia de l'art actual. Aquest catàleg són historiografia punta.

Es pot fer una exposició antològica d'un artista o especialitzada en una etapa de la seva vida. També exposicions temàtiques. Hi ha exposicions dedicades a un públic molt minoritari, de temes especialitzats. En altres el tema és un fet o període històric. Aquí les obres d'art funcionen d'il·lustracions. Són exposicions freqüents i populars però sovint tenen un component d'investigació escàs. Sovint es gasten molts diners i es posen en perill obres sense motiu.

Normalment s'imposa la seqüència lineal per a la visita. Aquesta ordenació és també una forma de fer història. És com muntar una pel·lícula, es fa necessari un ordre intel·ligible de seqüències. També són importants les inscripcions. Sempre cal un mínim d'informació, però ha de ser clara i concreta. El públic agraeix les explicacions tot i que els panells no han de ser pas llibres. Altres instruments de divulgació són la cinta magnetofònica, així el visitant pot mirar alhora que escolta,

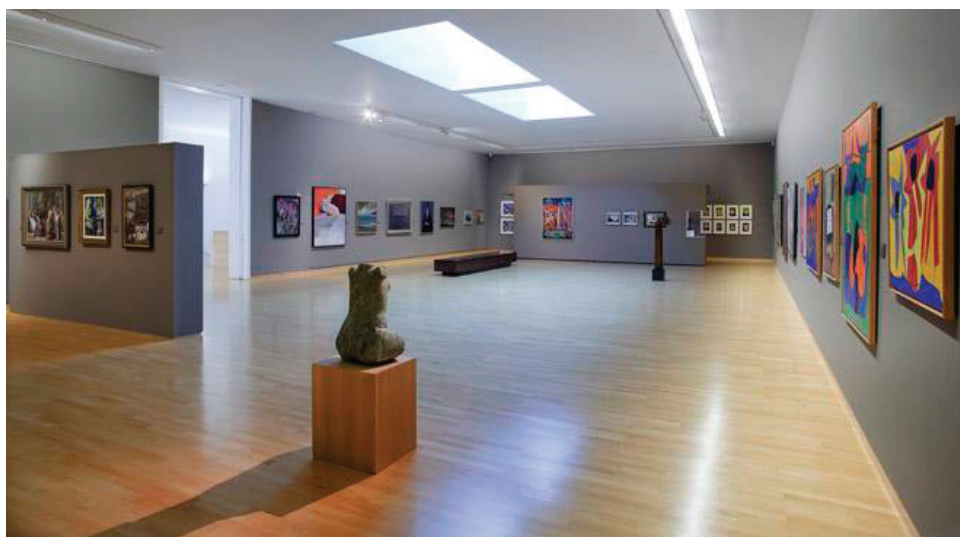
les visites teatrals o els espais interactius relacionats amb les noves tecnologies. Es tracta de fer-ho simple, àgil, atractiu i participatiu.

Finalment, el paper clau dels diners. L'estructura del pressupost està condicionada per les despeses corrents (manteniment) i de personal. Els vigilants no depenen del nombre de visitants, sinó de l'espai. D'ells en depèn la seguretat de les obres i més quan el factor principal de degradació són les accions accidentals dels visitants.

Cal estar en els mitjans de comunicació per la dependència cada cop més del nombre de visitants. És imprescindible un departament de promoció i publicitat que convoqui les rodes de premsa i prepari els dossiers. Abans es vivia dels ingressos aportats per l'administració, però avui els ingressos propis són essencials per a subsistir.

Són els ingressos derivats de la pròpia activitat, com la venda de les entrades, les botigues del museu, les activitats patrocinades o donacions, l'explotació dels drets d'imatge o les generades quan es lloguen les instal·lacions per a presentacions de llibres, concerts o conferències. Fins i tot n'hi ha que tenen bars o restaurants. Es tracta de relacionar l'oci amb la cultura però amb voluntat professional i divulgativa.

JCL

La Torre Mirona és una masia amb torre de defensa situada a l'entrada de Salt a ponent. Fou construïda a mitjans del segle XV per la família del llinatge dels Miró, d'on rep el nom, i edificada en el lloc on hi havia l'antic mas Nou. Aquesta propietat i les terres adjacents passaren a pertànyer als Font, després als Camps i finalment Robert Mercader urbanitzà l'entorn. El seu estat actual és deplorable, amb part del teulat enfonsat, i si ningú hi posa remei al seu lamentable estat, i no es fa una actuació urgent en qualsevol moment tot serà un munt de ruïnes. Es vergonyós veure aquest patrimoni de gran valor monumental abandonat d'aquesta manera. La seva situació és pitjor que la del Sitjar, que ja és dir.

Poc després de la fundació de Gerunda a mitjans del segle I a.C., es comencen a edificar diverses vil·les suburbanes romanes al pla de Girona, algunes de les quals foren bastides a l'entorn immediat del que ara és Salt explotades per l'aristocràcia local. Citen aquí Can Pau Birol o Bell-lloc, Aiguaviva, Vilablareix i Montfullà; ubicades en llocs que per la seva situació geogràfica, topogràfica i hidrològica foren considerats els més favorables per al treball agrícola i ramader, amb sòls molt productius.

Totes aquestes condicions també les reunia el nostre municipi, però aquí no s'ha trobat fins ara cap indicatiu d'aquestes característiques

constructives. És cert però que al Pla de Salt s'han recuperat alguns materials fragmentats d'aquest període. Bocins de terrissa feta a mà i a torn, dos vores d'àmfora i abundants trossos de teula plana "tegulae". I ara cal afegir-hi una evidència numismàtica de gran vàlua. Fa uns 20 anys en els camps que envolten la Torre Mirona va aparèixer una moneda romana de bronze molt malmesa, però de cabdal importància que certifica l'estada dels llatins a Salt. Aquesta és la probable descripció de la peça; cal dir però que pel mal estat de la moneda no es pot afirmar amb rotunditat a l'emperador que pertany, no obstant tot, nosaltres ens decantem per adjudicar-la a Domicià. La nostra referència a més a més del pes i diàmetre concordants, se centra en la característica silueta del rostre, l'única imatge visible que es conserva. Tito Flavi Domicià (51-96), emperador romà entre els anys 81 i 96 d.C. Fill de Vespasià i germà de Tito.

Valor; Sesterci, Metall; bronze; Pes 22 grams; Diàmetre; 33 mil·límetres

Anvers: Bust de l'emperador llaurat mirant a la dreta

Revers: No s'aprecia cap imatge ni epigrafia

On s'assenta ara la Torre Mirona, en el període imperial romà, fou un lloc estratègic de pas, prop d'aquí hi circulava una Via secundària; aquest ramal de la Via Augusta menava a Montfullà i resseguint el riu Ter s'endinsava cap a l'interior del territori; conegut en l'Edat Mitjana com Camí Ral d'Amer. A més a més hi havia en direcció oest, i cal dir que encara hi és, un curs d'aigua prou important conegut com el torrent de Reramús.

Així doncs, tot fa pensar que a Salt hi va haver un petit nucli habitat, potser depenent d'alguna vil·la romana propera; i tots els indicis actuals apunten a una cronologia dins dels primers segles de la nostra era.

La romanització va tenir gran transcendència a Catalunya, per primera vegada es posen les bases de l'organització territorial, legislativa, urbanística i lingüística a les nostres contrades; fou l'embrió del nostre país.

Pere Canton i Playà
Secretari de l'Associació Arqueològica de Girona

Jordi Subils
fisioterapeuta

 638 138 279

Rehabilitació funcional
Tractaments esportius
Prevenició de lesions
Massatges

Un dia qualsevol a la Colònia

Del diari de bitàcola: Completa demostració, en el dia d'avui, de la mena de diàleg que la Meseta medieval ens proposa per anar navegant ben units per les amistoses aigües del Proyecto Común, sense canviar el rumb que ens ha de portar, als catalans de merda d'ara, a la felicitat dissolució en l'Espanya una i en la seva apostoflant llengua comuna.

Començo el dia sentint els tertulians habituals que debaten sobre l'última pensada de l'integritisme carpetovetònic: clavar la queixalada en la mainada que cada dia més abundantment acompanya els pares en la reclamació d'una Catalunya sobirana. Segons els que s'han passat tres-cents anys rentant-nos el cervell perquè hi entaforéssim la seva noció de nació, la seva castellana idea de la realitat, els tendres nens i nenes catalans són "adoctrinats" en l'odi envers Espanya..., com si Espanya no fes ella sola mans i mànigues per fer-se odiosa. Una de les coses que la fan més odiosa és justament l'absoluta incapacitat per a l'autocrítica (repasseu l'exemple recent del fiasco olímpic castellà, les reaccions furibundes al qual deuen haver fet odiós Madrid al COI i deuen haver tancat per a la ciutat la porta d'accés a uns hipotètics JJ OO per una bona temporada; la relaxing cup of alcaldessa segur que n'ha pres bona nota), i tinc la impressió que cada dia més gent s'adona d'aquesta evidència, fins ara restringida als catalans i als altres pobles peninsulars igualment espanyols per decret-Ilei.

Els noticiaris del vespre ens informen de l'altra oferta del dia (dues pel preu d'una): el Tribunal Constitucional rebutja la recusació del seu president plantejada per la Generalitat i el Parlament de Catalunya, atès que el senyor magistrat, un tal Pérez de los Cobos, és militant del PP, o ho havia sigut, i com a tal s'havia significat pel seu anticatalanisme. A Espanya aquest insòlit desdoblament de personalitat no obsta, doncs, perquè l'home presideixi l'alt tribunal que ha de dirimir, amb freda imparcialitat, els calents conflictes puntuals derivats del

Conflicte permanent entre aquestes dues nacions, estructuralment i conceptualment incompatibles.

Per completar el menú, de postres ens serveixen que aquesta tarda la presidenta del Congrés de Diputats ha retirat la paraula al portaveu d'ERC, Alfred Bosch, perquè defensava, en anglès, la causa dels mestres balears contra el decret de trilingüisme amb què el govern Bauzà vol desplaçar el català insular a la condició de llengua residual. Espanya: quin cansament enorme, quin fastig oceànic produeix la sola contemplació d'aquest mamut obstinadament monolingüe!

Aquest últim escenari ens porta a la figura de l'escriptor "gironí d'adopció" Javier Cercas, que va fer una diana editorial fa un temps amb la publicació d'un llibre sobre el cop d'estat perpetrat per Tejero, Armada i companyia el febrer de 1981 i que va ser l'inici de la fi de la fantasmada de l'Estat de les autonomies, les escorrialles del qual estem vivint avui acceleradament. Es veu que el noi Cercas va publicar dies enrere un article a El País (abans El Pais) en el qual titllava de "totalitarisme soft" l'ascens i eixamplament del sobiranisme català. Explicava avui mateix al diari Jaume Clotet: "Davant la falta d'alternativa convincent, i davant l'allau d'arguments emocionals o quantificables en favor de la secessió, els partidaris de la unió amb Espanya acusen els sobiranistes de totalitaris. Sincerament, esperava més de Javier Cercas". Jo també: la decepció ha sigut descomunal. Fa uns dies vaig tenir a les mans el llibre en qüestió, 'Anatomía de un instante', però anava carregat i no el vaig comprar. Ara me n'alegro, perquè penso que si el seu autor té la percepció que demostra tenir del procés que estem vivint ara mateix i a la nostra pròpia terra, ¿com puc pensar que afini en l'anàlisi d'un succés tan llunyà en el temps i en l'espai, físic i mental?

Com tots els apologetes del negoci de la Unidad, en Cercas no entén (o no ho vol entendre, podem dir, atesa la seva condició de català de Girona), que la raó per la

qual els catalans volem fote el camp d'Espanya és la mateixa Espanya. Ja poden anar tocant tots els flabiols que tinguin a l'abast,

doncs, que el diagnòstic està fet, i fet per una societat catalana que ha madurat i no la tornaran pas a enganyar així com així.

Un dels flabiols sonants més celebrats és el que va bufar la vicepresidenta Sáenz de Santamaría l'endemà de la gran, enorme cadena humana de 400 quilòmetres de catalans: que el govern, va dir, el seu govern, té l'obligació d'escoltar també les minories silencioses, un estratagema argumental nou però tan curt de gambals com els altres, i que els ha de servir bàsicament per anar remenant la pasta amb què es tapen ulls i orelles per no haver de reconèixer cap evidència que no els convingui. Es quedaran sols, persistint en el seu autisme, però ni així no baixaran del burro. En contrast amb això, en un article publicat a Vilaweb ("A França li convé un estat català"), Eugeni Casanova desmenteix un altre tòpic com és el del teòric isolament de Catalunya, en la seva determinació de caminar sola. Allò que deia el president Companys que "totes les causes justes del món tenen els seus defensors" i que "en canvi, Catalunya només ens té a nosaltres" no és ben bé cert: també té a favor seu els interessos de les nacions que la veuen com una potència comercial, així que s'alliberi del llast espanyol. Aquella sentència que algú va dir d'Anglaterra, que "no té amics ni enemics permanents, només interessos permanents", és una raó de pes, tan cínica com vulgueu però inapel·lable, per pensar que el (re) naixement de Catalunya com a nou estat d'Europa és aquí, al tombant de la cantonada.

Fermí Sidera Riera

Miguel Ángel Asturias, Gabriel García Márquez o Alejo Carpentier retraten en les seves novel·les sobre dictadors centreamericans un munt de règims autoritaris i personals, violents i repressius, fruit d'un determinat sistema de relacions mercantils.

Cops d'estat, eleccions controlades, candidats imposats. Les facultats extraordinàries presidencials i l'estat d'excepció s'usen com a artificis legals perfectes. Els presidents legislen a discreció, suspenen drets individuals, persegueixen l'oposició. Un fort paternalisme, d'aurèola mítica, assegura lleialtats personals, obediència i adulació perpètua. L'exèrcit i la policia secreta arrodoneixen la xarxa de servidors.

Els seus mètodes de govern es fonamenten en la censura, la persecució de l'oposició, el control policíac, la burocràcia dòcil i les finances en mans de les famílies del cafè, amb un generós tracte a les companyies estrangeres. Els presidents són despotes il·lustrats que modernitzen les estructures de l'estat. Reforcen el poder del govern central enfront els notables regionals i milloren les infraestructures per al foment i la intensificació d'un model econòmic corrupte i dependent.

La verticalitat de les relacions apareix en el clientelisme i en sistemes de padrinatge. El cacic, gran propietari o dignatari, és l'intermediari social mitjançant una xarxa d'incondicionals. L'aïllament geogràfic, la inseguretat legal i la violència creen mecanismes per

a garantir la lleialtat, uns sistemes d'obligacions que condicionen la cultura política.

El president és el cap d'aquesta piràmide de clients, en uns estats que professen un mimetisme vers les institucions representatives de la democràcia occidental. I és que els mateixos que distorsionen els principis liberals i els marcs constitucionals exclamen el seu amor pels valors democràtics. Fins i tot els dictadors més rupestres utilitzen modals democràtics però la legalitat és violentada sempre que convé.

A partir de 1870 la regió centreamericana ingressa en el mercat mundial a través d'una economia agrícola exportadora. Àmplies regions s'especialitzen en la producció i exportació de cafè i bananes. Aquest fet permet un creixement econòmic sostingut, l'afirmació de l'ordre social establert per les reformes liberals i la subordinació creixent de les classes dominants als capitals estrangers, bàsicament nord-americans.

És el creixement empobrider. L'expansió del cafè modifica el mercat de terres, les relacions laborals i l'organització comercial i financera, i provoca la tendència al monocultiu, la pressió a l'agricultura de subsistència i el canvi del paisatge agrari. Aquest paisatge regional estarà dominat per grans propietats concentrades en poques mans, que s'apropiaran dels beneficis de condicions laborals repressives. S'haurà de recórrer al treball forçat i a treballadors concentrats en grans plantacions.

L'educació es menysté tot i els ambiciosos plans dels programes liberals. La població rural continua analfabeta, les universitats mediocres i els pressupostos centrats en les despeses militars. Els sindicats apareixen amb lentitud, en un ambient hostil. Els partits polítics són agrupacions populistes on predominen els lideratges personals.

Tanmateix el president té cobertura, un paraigües de poder notable. Són els Estats

Units. Els interessos econòmics i estratègics que comporta la zona i el mateix canal de Panamà (1914), han creat diverses trames ideològiques per justificar la seva política. Però en el fons no deixa d'ésser un nou imperialisme, suplantador de l'anterior.

Política inspirada en la doctrina Monroe (Amèrica pels americans, 1823) i millorada per la de Roosevelt, que autoritza l'exèrcit nord-americà a fer de policia internacional en missió civilitzadora. Intervencions militars, concessions territorials estratègiques i protectorats. Volen posar fi a les lluites entre els estats centreamericans i establir mesures per protegir els capitals nord-americans en plantacions, mines i ferrocarrils.

Els banquers de Nova York es converteixen en els principals creditors dels governs. El control duaner, font d'abundants recursos fiscals, i la intervenció militar en defensa de les propietats i els ciutadans nord-americans, esdevenen un recurs freqüent. Les companyies nord-americanes com la United Fruit Company, la Cuyamel Fruit Company o la Standart Fruit and Steamship Company, obtenen avantatges i concessions i monopolitzen l'exportació de la banana, el cafè i l'explotació del ferrocarril. Són les bases d'una ingerència posterior que s'ha reproduït en altres escenaris i territoris, especialment pel control dels recursos naturals. Parlem del petroli, del gas i dels minerals imprescindibles per a les noves tecnologies. Les relacions entre l'Àfrica i la Xina, per exemple, presenten unes condicions i conseqüències semblants. I fins i tot amb menys miraments. Però la història, volgudament, no interessa.

Ningú es planteja davant d'un nou aparell com s'obté la seva matèria primera i com després es fabrica, potser, en un altre punt del planeta, en unes condicions empobridores a tots nivells. Destruïm el territori i les persones i ens és igual.

Joan Corominas

[El blog de Joan Corominas.blog](http://ElblogdeJoanCorominas.blog)

En Joshuà és un nen abandonat. Viu sol. Per poder menjar treballa a la resclosa. Cada matí es dirigeix a les deixalleries a buscar quelcom per vendre i així poder-se comprar un xic d'aliments. Allà, al mig d'una brutícia que ningú es pot imaginar, ell hi troba de tot, però tot dolent. Moltes vegades ha de marxar sense haver trobat res i altres perquè li ve un dolor molt fort al cap i a la panxa, i vomita... massa sovint es posa malalt.

Crema els plàstics dels cables per poder vendre el coure. El fum és terriblement nociu; a mida d'anar respirant aquest verí, se li van omplint els pulmons de partícules malignes, d'aquí poc potser començarà a tenir dificultats per respirar. A cap edat tindrà els pulmons vells, com si fossin d'un home gran.

La seva vida és aquesta. Buscar i buscar entre les muntanyes d'escombraries. Tantes hores buscant i al final del dia només li donen cinquanta cèntims d'euro. Dorm al carrer i només té dues peces de roba, les que porta a sobre. No duu sabates. Les plantes dels seus peus tenen la pell tan dura com el seu cor. Ell ja hi està acostumat, però de vegades pensa que

li agradaria tenir sabates. Quan arriba el capvespre cansat i amb gana es busca un lloc per passar la nit. El seu sostre és el cel, un cel canviant, tot dependrà de la lluna o de les estrelles...de vegades es pregunta: I a la nit qui posa les estrelles?

No té ni la més mínima noció de què és ser estimat, ser volgut, ser cuidat. Té deu anys i pensa com els adults, treballa com els adults, no sap què és ser nen. Alguna vegada, poques, ha tingut sort. Tenir sort vol dir guanyar uns diners extra, això si no li pispèn o si el comprador no l'enganya. Un dia es va poder comprar uns caramels, no els havia tastat mai.

Té les mans dures, dures com el cor. La duresa li proporciona força per sobreviure en un món de carnyaires que es mengen els uns als altres sense pietat. Té el cor dur, dur com les plantes dels peus i com les mans. Si no fos dur ja l'haurien mort.

En Joshuà diu: Quan tingui diners, em compraré roba neta i unes

sabates i vull anar a l'escola; allà, m'han dit que t'ensenyen a escriure i llegir, i després et tornes intel·ligent i després pots ser mestre o metge... a mi m'agradaria ser metge per poder curar i ajudar a nens i nenes que no tenen família, com jo.

Ell sap què vol dir estar malalt: Sovint sembla que per dins meu s'hi passeja una serp i jo tremolo i tinc fred i calor i gana i set i plo-ro. El meu amic és més gran que jo, però no em pot ajudar, perquè ell encara està més malat que jo. Té tos i vomita sang. Fa molts dies que no l'he vist...potser ja és mort.”

Júlia Pujolràs Casadevall

Reflexions Maria Rosa Puig

Tres dies abans no ens deixés, la Maria Rosa ens va demanar publicar a la revista La Farga unes reflexions seves que havia escrit, com solia fer, als voltants de les diades nadalenes. No les podrà llegir, com a ella li hauria agradat, però serveixin d'homenatge a una gran saltenca en tots els aspectes, coneixedora del seu poble, del qual era Filla Predilecta - DEP.

NADAL - SALT 2013-2014

Reflexions

- El sol brilla i el cel ens dóna la pluja.
- L'escola instrueix a través dels seus mestres.
- Les parròquies religioses edifiquen espiritualment la gent.

- La família ha de ser entitat formadora.
- Els infants, joves i grans han de ser respectats.
- Els governants i polítics han de desenvolupar una justa justícia.
- L'alimentació és necessària a la persona.
- Ser valent no vol dir ser temerari.
- La salut exigeix atenció mèdica i humana.
- El repòs com a contrapès de l'estret, convé al treballador.
- El pensament ha de ser net per poder obrar correctament.
- El seny català s'ha de manifestar en tots els àmbits.
- Ser coherent ha de ser ideal social, sense devorar l'adversari.
- Donar bon exemple mai no et pe-

sarà.

- Una societat apartada de la civilització és un col·lectiu rebutjable.
- Fa por un temporal atmosfèric fort; també preocupa un altercat social.
- Fer el mal no pot ser mai aprovat, vingui d'on vingui.
- L'ajuda necessària ha de ser atesa per les persones competents.
- Els beneficis socials han de ser merescuts en obres i comportament.
- Humilitat és reconeixement de la pròpia petitesa i demanar sense estridències. Apunta-t'hi!
- La supèrbia no és bona per a ningú. Aparta't d'aquest error.
- Per trobar s'ha de buscar, per curar-se s'ha de medicar, per ali-

mentar-se s'ha de menjar i per civilitzar-se s'ha de socialitzar.

- L'entrega en el treball ha de ser realitzada amb interès i pulcritud.

- Sense raó, tot raonament serà fals; sense justícia, tota implicació serà enganyosa.

- Una bona comunicació és garantia de sòlides solucions.

- En una família, un fill indisciplinat és una preocupació; un fill assenyat és una satisfacció.

- Una bona lectura estimula l'esperit; una profunda i perfecta escriptura enalteix el llenguatge.

- Una crisi de valors és crisi social i personal.

- Desitjar millorar sense posar-hi la voluntat, no aconsegueix l'ésser solucionar aquell seu problema.

- Un bon nivell cultural en un col·lectiu fa que aquest posi la seva imaginació al servei de la creativitat.

- La crítica en sentit positiu mai no serà innecessària, sinó edificant.

- La col·laboració entre talents augmenta els resultats productius.

Maria Rosa Puig i Dalmau
(Filla Predilecta de Salt)

foto: Martí Artalejo

No és cap descobriment dir que tothom vol més del que té, fins i tot en aquests temps tan crítics que estem vivint i en què tantes famílies de Salt han quedat literalment a la misèria. L'afany desmesurat de posseir sense control, per part de persones privilegiades, ara el paguen les famílies més vulnerables. Però, per altra banda, l'ambició de posseir sense límits fa que les coses et posseeixin a tu. Llavors ja no ets amo, sinó esclau de les coses.

Anant a l'arrel, la matèria ha anat evolucionant fins a néixer la vida. La perfecció màxima de la vida és la persona humana. La plenitud de la persona és l'estimació gratuïta i generosa, i l'estimació s'expressa en la dimensió social i comunitària, s'expressa en la solidaritat.

Així com les cases es construeixen rajol a rajol, la solidaritat es

construeix persona a persona. De fet, com deia el fundador de l'escoltisme, només trobem la felicitat quan intentem fer feliços els altres. Però, escoltant algunes opinions ens podria semblar que la solidaritat no vindrà per una persona més, que la meva aportació potser no és indispensable, quan, de fet, ho és absolutament.

Per dir-ho amb més color, heus aquí una faula, un conte, ple de contingut que ens mostra que a l'hora de ser solidaris cadascú té el seu propi pes, tots som necessaris, ja que la unió fa la força:

En una ocasió, un corb i un colom conversaven animadament. El corb va preguntar al colom:

-Digue'm quan pesa una volva de neu.

El colom li respongué:

-Res, ni un gram.

Llavors el corb, acostant-se més

al colom, li digué:

-Si això és el que p e n s e s , t'explicaré una història que et sorprendrà.

Mira, no fa gaire, em vaig aturar sobre la branca d'un avet i va començar a nevar. No massa fort, sinó molt poc a poc. Per curiositat, vaig entretenir-me a comptar quantes volves de neu queien sobre la branca que tenia al meu costat. Hi van caure exactament cinquanta-mil volves de neu. Quan sobre aquella branca hi va caure una altra volva de neu, que com tu dius, no pesa res, ni un gram, la branca es va trencar sorollosament.

I acabant de dir això, el corb es va acomiadar del colom, endins-

Tothom vol més

L'HORTA D'EN VICTOR
collita pròpia

horta de Mas Devesa

Carrer Major
cantonada Esteve Vila, 1

Telefons: 722 79 01 04 - 722 77 01 04

Tothom vol més

ant-se en el bosc nevat.

El colom, tot pensatiu, va mirar els pobles de la vall i digué:

-Potser només cal la col·laboració d'una altra persona i hi haurà més germanor i solidaritat en el treball, en el poble, en la societat.

I això, evidentment, no ho diu el colom, sinó la nostra consciència, quan la deixem parlar.

La fe, petita o grossa, és una força humanitzadora que ens empeny a construir comunitat i a desvetllar inquietuds col·lectives. No hi ha fe si no hi ha interès comú, si no hi ha preocupació pels problemes i necessitats dels veïns i del poble. En això sí, en donar un cop de mà a qui té problemes, sí que tots hauríem de voler més, no quedar-nos

en les bones intencions, sinó passar a l'acció.

No caiguem en el parany de l'individualisme egoista i deshumanitzador, que és anar clarament endarrera en la nostra evolució. Si hi estem disposats, Nadal ens vol fer desvetllar i anar endavant.

Fèlix Mussoll
Parròquia de Sant Cugat

L'EMBA (Escola Municipal de Belles Arts)

Pels volts de l'església de St. Cugat ja se sent el martelleig constant dels picapedrers que fan anar la maceta o el cisell. És com el batec de l'escola. Piquen: l'EMBA funciona.

Són les 6 tocadetes d'un dijous qualsevol.

Tota una colla de nens i nenes entre 5 i 10 anys s'afanyen a enllestir la feina al taller de ceràmica: un animal, un bol, un cistellet, un ninot, una màscara, ... que ensenyen cofois als pares que els vénen a recollir. Dilluns hi tornaran per a fer dibuix. És el que toca. Estan apuntats al curs d'arts plàstiques (dibuix, pintura, ceràmica, escultura, ...)

L'escola ha obert fa un parell d'hores. A dalt ja hi ha gent que pinta atenta al seu cavallet o a les explicacions de la Delphine. Els de ceràmica es van incorporant al taller. Dimarts hi seran els de restauració de mobles, enfeïnats a restablir l'antic esplendor d'una tauleta, un mirall, una calaixera, una porta, una cadira, ... Diven-

dres al vespre, la gent de bonsai parlarà de botànica, arboricultura i tècniques d'aquesta disciplina mil·lenària amb en Julià, que ja fa 28 anys que n'ensenyava.

Tot en marxa, doncs, els mestres inicien la gent nova en les destreses bàsiques de cada àrea. Els veterans decideixen l'escultura, el quadre o la peça a realitzar i demanen assessorament individualitzat quan convé. Els nivells són diversos, en funció de la pràctica i l'habilitat personal.

Sigui quina sigui la motivació de cadascú, fa goig de veure que tothom va per feina: pensant la seva obra o en ple procés de realització, ben diferent a cadascuna de les seccions.

Els escultors han de decidir la forma i el volum de la seva escultura i quin tipus de pedra faran servir: calcària, arenisca, granit, marbre, alabastre, ... Cal començar per exercicis geomètrics senzills: concavitats i convexitats, piràmides, ... per tal d'entrenar-se abans de fer obres més complexes i familia-

ritzar-se amb les eines adients: el "topo", el punxó, la garbina, la maceta, el cisell o la buixarda.

Els pintors novells dibuixen al carbó i al pastel abans de fer servir pintura acrílica o aquarel·la. Cal decidir el suport, la tela, el paper, ... Fer l'esbós de l'obra, aplicar els colors, fer les barreges i trobar aquell to que donarà els matisos adients.

pastisseria

MARGENAT

des de 1929

Tel. 972 23 06 79
C/ Abat Oliba, 10
Plaça Veïnat
17190 Salt - Girona

A ceràmica la teoria del color no funciona igual. Pel mig hi ha la cocció, que ho trastoca tot. Sovintegen més les classes teòriques. Sempre hi ha alguna tècnica nova que cal provar o tornar a treballar. Per exemple, aquest curs, a més a més del treball habitual de torn o moldejat, es parlarà de terres sigilates, (el procediment que ja feien servir els romans, en absència dels esmalts, per segellar les peces d'ús quotidià i fer-les impermeables), el pitfiring (procés de colorejat no uniforme per immersió en aigua amb sulfat de ferro o coure i la cuita posterior en un bidó amb serradures) o la pasta egípcia (utilitzada des de fa més de 2.000 anys abans de Jesucrist per a fer joies petites i que conté un auto-esmalt que dóna a les peces un to turquesa característic).

A banda de la decisió individual, en moltes ocasions les peces estan en funció de tècniques comunes per aprofitar les cuites (d'alta

temperatura, de baixa, de rakú, de paper, de fum, ...).

Per a tothom, però, l'important és sentir l'emoció de veure una obra acabada, ja sigui una escultura en pedra, en fang, un quadre, un moble renovat o el nostre bonsai, al qual ens hi hem dedicat tant.

Malgrat la crisi, i la quantia de les quotes, tot s'ha de dir, la matrícula (80 alumnes, més 35 d'extraescolars) s'ha doblat a escultura i s'han cobert totes les places a restauració. Aquest curs doncs, algunes cares noves i força veterans: gent que treballa, gent a l'atur, jubilats,... de Salt, de les rodalies i d'una mica més lluny.

Hi anem per aprendre, però també a gaudir d'un ambient còmode i distès. Formem un col·lectiu entrançable i ben avingut. Sempre hi ha lloc per compartir experiències personals o de l'activitat i celebrar tot el que ens ve de gust.

Quant a la gestió, després d'una etapa d'incertesa que va coincidir amb el trasllat des de l'antiga seu del Casal de gent gran de la plaça de la Vila, ara es viu un temps de calma. La Delphine Labedan exerceix amb encert la seva tasca de Coordinadora i els professors són de reconeguda vàlua, artística i professional: la Delphine, l'Enric, en Carlets, la Miracle i en Julià.

D'altra banda, l'Ajuntament ha escoltat la vella reivindicació d'obrir més l'escola al poble i ha permès fer l'exposició de fi de curs a les Bernardes i d'altres a la Biblioteca. Encara, però, s'hi pot fer més, de cares a una millor promoció de l'entitat. Iniciatives com la promoguda pel servei d'Integració Social per tal de permetre que un grup d'uns 35 alumnes gaudeixin d'activitats extraescolars a l'EMBA, pagant una quota simbòlica, estan en el bon camí.

Pilar Velázquez
Alumna de l'EMBA

Aquin any?

L'època històrica del naixement de Jesús queda ben determinada en els evangelis: quan regnava a Roma Cèsar August i a Jerusalem Herodes el Gran. Però no s'indica l'any exacte.

En els primers segles del cristianisme se seguia comptant els anys tal com ho feien els romans, o sigui a partir de la fundació de Roma. Però en el segle VI, quan el cristianisme ja s'havia estès per tot l'Imperi Romà, el papa Joan I volgué començar una nova era en què es comptessin els anys a partir del naixement de Jesús. Amb aquesta intenció encarregà a un savi, l'abat Dionysius Exiguus (Di-

onís el Petit), que ho calculés. Ho va fer arribant a la conclusió que Jesús havia nascut l'any 753 de la fundació de Roma. Aquest any es convertí així en l'any 1 de l'Era Cristiana i a partir d'aleshores es va introduir el costum, que ha arribat fins a nosaltres, de comptar els anys a partir d'aquesta data. En els documents antics ho indicaven afegint "annus Domini" (any del Senyor).

Però el càlcul no era fàcil amb la poca documentació de què disposava i Dionysius va cometre un error de com a mínim 4 anys, ja que els historiadors han descobert que Herodes el Gran (el que volia matar el nen Jesús) va morir l'any

749 de la fundació de Roma. L'error no és important, només faltaria que haguéssim de sumar 4 anys a totes les dates històriques.

Quin dia?

Els cristians dels primers segles no celebraven el naixement de Jesús, ja que els evangelis no indiquen el dia que va néixer. Per a ells la festa més important i emblemàtica era la Pasqua (la Resurrecció del Senyor). Aquesta festa, derivada de la pasqua jueva, quedà ben fixada -i encara ho està actualment- en el primer diumenge després de la primera lluna plena de primavera. Però a la Roma precristiana, durant els últims dies de l'any quan ja broten els cereals, se celebra-

Quan va néixer Jesús?

ven unes festes dedicades a Saturn, déu protector de l'agricultura, anomenades saturnals ("saturnalia"). Eren festes semblants a uns carnivals, que començaven el 17 de desembre i duraven uns quants dies, amb disfresses i molta disbauxa. També s'intercanjaven regals. Cap als segles II i III a aquestes festes se n'hi va afegir una altra derivada del culte a Mitra, divinitat solar d'origen persa, culte que, introduït pels soldats procedents de l'orient, s'estengué ràpidament per l'Imperi. Pels volts del 25 de desembre, quan després del solstici d'hivern ja es comença a notar l'allargament de la llum solar, es generalitzà la celebració del "Natalis Solis Invicti" (Naixement del Sol Invencible) dedicada a Mitra, el déu Sol.

Els cristians no participaven en aquesta festa pagana i orgiàstica, però quan després de Constantí (segle IV) foren majoritaris a l'Imperi, l'església de Roma, no podent eradicar aquesta festa que ja era molt tradicional, optà per cristianitzar-la i convertir-la en la celebració del naixement de Jesús. S'aprofità un simbolisme: segons l'evangeli de Joan Jesús és "la llum veritable que ve al món i il·lumina tots els homes" (Jn 1,9).

El Nadal, així entès, s'estengué ràpidament per les esglésies occidentals (llatines) i es va convertir aviat en la festa més popular, entrant a formar part de les tradicions religioses i culturals més arrelades: missa del gall, escenificaci-

ons en els temples, pessebres, cant de la "sibil·la", tió ben gros per cremar a la llar durant la vetlla de Nadal, arbre amb espelmes, dinars o sopars amb trobada familiar, cançons populars, etc.

El Nadal actual

Actualment en molts ambients el Nadal ha deixat de ser una festa religiosa. Persones no creients i, fins i tot, països no cristians el celebren. Però cal reconèixer que conserva valors humans que es poden considerar també valors religiosos. Hi ha una crida al trobament i unió familiar, a desitjar-nos felicitat, a recordar la nostra infància i les persones que ja no hi són, a col·laborar en ajudes socials...

També és cert que arrossega aspectes negatius. Una propaganda comercial escandalosa presenta el Nadal com "la festa major del consum" i en un món tan carregat de pobresa i d'injustícia social aquest tipus de Nadal i les despeses injustificades que comporta feixen la sensibilitat.

Però a mi també m'entristeixen els intents de convertir el Nadal en la "celebració del solstici d'hivern" i la tendra imatge del pessebre presentada com un "paisatge d'hivern". No cal amagar les arrels cristianes del Nadal, són nostres, formen part de la nostra història mil·lenària, del nostre art popular i de les nostres cançons tradicionals. Jesús de Natzaret per als creients és "la Paraula", el missatge de Déu, però no cal ser creient per descobrir que és també un per-

sonatge molt important en la història dels valors humans. En una època en què hi havia esclaus, en què es matava clavant en una creu, ell parlava de la germanor universal, de fer un "reg-

ne", una societat en la qual s'hi pot entrar tractant els altres com ens agradaria que ens tractessin, tornant bé per mal, estimant fins i tot els qui no ens estimen, donant menjar als qui tenen fam, beguda als qui tenen set, vestit als qui no en tenen, acollint els forasters, visitant els malalts i empresonats, no posant el cor en els diners... Una societat en la qual la preferència l'han de tenir els pobres, els qui pateixen, els perseguits, els senzills, els qui tenen bon cor, els qui treballen per la pau... Cap filòsof havia parlat mai així.

Per això penso que la figura exemplar de Jesús de Natzaret ens pertany a tots, creients i no creients, i que una família no creient o una escola laica poden perfectament explicar, si cal, que aquell nen del pessebre quan va ser gran va dir coses molt ben dites, aplicables al món actual. Està bé fer-ne memòria el dia de Nadal.

Joan Serrat

EQUALDENT
Odontologia avançada

Passeig Països Catalans 116
17190 Salt
Tel. 972 23 11 79
Fax 972 23 39 20
www.equaldent.com

TOTS ELS TRACTAMENTS AL TEU ABAST

Tanco els ulls per fer-me present, aquell pessebre amorosit de molsa, amb casetes de suro i figures d'argila. I guardo acuradament la dona que renta, pre-sagi evident de fortalesa!!

Enyoro també aquell petit aparador de vidre amb les figures de xocolata per el cagatió la llum, el color, les boles i cintes on jo embadalida, nodria ma infantesa d'il·lusió.

D'ací d'allà fruïen Nadales en boca d'infants I entre pluja de caramels, els Reis d'Orient vestien la innocència de màgia i encant.

El pas de la vida i els contratemps, desgasten fets i sentiments. Més de l'evocació d'aquell pessebre, m'arriben tres missatges.

La fortalesa de la dona que renta
La innocència dels Mags d'Orient
I la il·lusió de l'Infant, que mai no vull perdre
Per viure el Nadal intensament !!!

BON NADAL

Dolors Vilagran i Amat

Pessebre de
Jordi Barris-2003

cuidem les mascotes

Demència canina: ells també es fan vells

La demència canina o síndrome de disfunció cognitiva en gossos és un síndrome neuro-comportamental que es presenta en gossos d'edat avançada i que es caracteritza per un dèficit en la memòria, aprenentatge i consciència de l'animal i que a més pot provocar alteracions en les relacions socials entre gossos i/o amb el propietari i alteracions en la son.

La millora de la qualitat de vida de les nostres mascotes: millor alimentació, enriquiment de l'ambient domèstic i atenció veterinària (vacunacions, plans de salut, etc) ha fet que l'edat mitjana dels nostres animals augmenti i, per tant, hi hagi una major incidència de problemes relacionats amb la vellesa. Són alteracions degudes a l'envelliment i que cal que el

propietari entengui com un procés normal en la vida del gos per tal de millorar les atencions de la mascota quan calguin.

El més normal en animals afectats és trobar alteracions en la conducta. En les fases inicials de la malaltia són lleus: deixen de reconèixer algun membre de la família, dificultat per fer coses que ja tenien apreses, alteracions del son, problemes amb les defecacions i/o orina (per oblit de les conductes i llocs apresos per aquesta finalitat), dificultat per realitzar accions que abans eren simples, etc. També poden presentar pors i fòbies: ansietat quan no estan amb els propietaris, agressivitat, vocalitzacions excessives...

Per establir un diagnòstic, primer caldrà descartar qualsevol malaltia física o metabòlica que pugui provocar aquests quadres clínics, com per exemple, dolors artròsics que poden provocar que la nostra mascota es mostri agressiva en determinats moviments, problemes com diabetis que provoqui eliminació d'orina inadequada, etc. Un cop descartada la llista de processos físics, podem pensar que la nostra mascota presenta una possible demència.

La millor manera de prevenir aquest envelliment cerebral és millorant l'activitat física (millora el flux sanguini cerebral i s'exerciten reflexos visuals i motors), millorant l'alimentació (els antioxidants i certs àcids grassos afavoreixen la recuperació neuronal i preserven la memòria), enriquiment ambiental (s'incrementa la estimulació mental mitjançant la vista, olfacte, gust... cosa que ens permetrà reduir l'ansietat i la inseguretat que presenten) i finalment, fàrmacs que haurà de prescriure el nostre veterinari i que van encaminats a reduir el dany neuronal i millorar el reg sanguini al cervell.

Recordem doncs que les nostres mascotes, igual que els humans, envelleixen i ho fan també a nivell mental, de manera que els altera la conducta. Haurem de mirar doncs de corregir la nostra manera de fer amb aquestes mascotes més velletes, entenent el que els passa, per millorar-ne la qualitat de vida i la relació amb l'entorn i els propietaris.

Informació proporcionada per
Vetxarxa

Dolors, la sobtada notícia de la teva mort i el fet de no poder assistir a l'adéu, per motiu de llunyania, ha estat la raó de l'incompliment de dedicar-te unes paraules tal i com t'havia promès. Mes... què millor que retre homenatge en aquesta revista, tan familiar del poble?

La unió d'una branca emparentada i el fet de ser veïnes puc dir perso-

nalment que has estat una excel·lent mare: lluitadora, feïnera i en bon estat d'ànim. Recordo aquella imatge teva que jo contemplava des del terrat de casa, en el safareig, amb un cubell de roba i rentant a mà, tal com es feia abans. De fet l'escola de la mare Quima era model de fe i treball, així us he vist a totes les germanes. També tinc en la ment la teva imatgeaju-

dant la tia Carme en la botiga. (Tot un exemple de convivència).

Polifacètica, activa, puntal de la parròquia i de càrites, has esgotat el temps de vida en l'esforç i l'entrega. Un llegat que ens deixes a tots els que hem compartit la vida i molt especialment la teva família. Gràcies i a reveure, Dolors.

Dolors Vilagran i Amat

Diada del jubilat 2013

Actes que es van portar a terme amb motiu de la XXXIX. DIADA DEL JUBILAT del Casal de Jubilats i Simpatitzants de Salt, el passat 29 de setembre de 2013.

A més del Concurs Provincial de Petanca per a Jubilats, es va celebrar un Dinar de Germanor, durant el qual es va fer un homenatge a les parelles casades fa més de 50 anys, de les quals us fem una relació: Mª Carmen Soler Masferrer i Pere Massonis Casas; Paquita Colom Albertí i Pere Fornells Pinsach; Francesca Curquejo Expósito i Jordi Barris Vilagran; Margarita Clascá Calvo i Fabian Alarcón Gimenez; Joana Fornells Merino i Enric Bonet Soler.

Com cada any, es va fer l'homenatge als avis més grans del Casal, Antonia Tort Bosch i Miquel Font Mateu.

Fotos: Martí Artalejo

casal

REVETLLA DE CAP D'ANY

MENÚ ESPECIAL DE CAP D'ANY 2014

ENTRETENIMENT: PATATES I OLIVES

ENTRANT: TRIANGLE DE CANAPÈS

**PRIMER PLAT: COMBINAT FRED MEDITERRÀNI
(COIXÍ D'ENCIAM ABRIGAT AMB SALMÓ FUMAT, PERNIL I LLAGOSTINS)**

SEGON PLAT: POLASTRE AMB ESCAMARLANS

POSTRES: RECUIT DE FONTETA AMB MEL

Pa i bossa de raïm de la sort - Aigua, vi i cava a dojo - Cafè i gotes - Bossa cotilló

COCA A MITJANIT

MÚSICA I BALL TOTA LA NIT

PREU PER PERSONA: 40 €

Nota important: s'haurà de portar plats, coberts, gots i copa
La llista per apuntar-se es posarà el dissabte dia 2 de desembre
Dies de cobrament: 19 i 20 de desembre de 4 a 6 de la tarda
El servei a taula del catering, a càrrec de la Junta del Casal

Nota informativa del Casal de Jubilats i simpatitzants de Salt

- Es posa en coneixement dels socis del Casal de Jubilats que les quotes corresponents a l'exercici de l'any 2014, es posaran al cobrament a partir del 15 de gener.

- Donades les dificultats econòmiques en què es troba el Casal de Jubilats, com a conseqüència de falta de subvencions per part d'algunes institucions, entre altres, ens veiem obligats excepcionalment a suspendre durant les Festes Nadalenques d'aquest any 2013 el tradicional sorteig de lots.

Aquesta mesura s'ha pres per reduir despeses, donar continuïtat a les activitats del Casal i evitar increments en les quotes anuals dels socis.

Petanca

De nou entre vosaltres! Aquest cop parlarem de com va la lliga Interclubs que estem disputant i la lliga dels diumenges que es juga a les nostres instal·lacions, però

primer de tot la recent gran notícia ha estat que en DANI MENA, jugador del nostre Club, s'ha proclamat Campió de Catalunya en categoria Sèniors, FELICITATS!!

Bé, dit això, que és prou important com per encetar aquest escrit, entrem ja de ple a la lliga Interclubs de la província de Girona. Aquí us poso la classificació:

Classificació

Classificació	Equip	Punts	Jugats	G	E	P	Partides	Dif
1	(1) CIUTADELLA DE ROSES CLUB PETANCA	15	6	5	0	1	40:14	26
2	(3) CAMPDEVANOL CLUB PETANCA	15	6	5	0	1	35:19	16
3	(2) SALT CLUB PETANCA	12	6	4	0	2	37:17	20
4	(4) GIRONA C.P.	9	6	3	0	3	27:27	0
5	(5) PORTBOU C.P.	6	6	2	0	4	16:38	-22
6	(7) LLORET DE MAR CLUB PETANCA	3	6	1	0	5	18:36	-18
7	(6) CASSA DE LA SELVA C.P.	3	6	1	0	5	16:38	-22

Llàstima de l'ensopegada de la darrera jornada a Port Bou, que ens ha fet perdre el liderat de la classificació, però estem a 1 sola victòria del primer lloc que espe-

rem poder recuperar. Els resultats de les 6 primeres jornades són: Cassà 2 - Salt 7; Salt 7 - Lloret 2; Roses 6 - Salt 3; Salt 8 - Girona 1; Salt 8 - Campdevàrol 1 i Port Bou

5 - Salt 4.

A la lliga dels diumenges en el club les coses estan molt igualades, aquesta és la classificació dels 10 primers fins al moment:

Clasif.	NOM	Part.	P.G./P.P.	ART.JU	Total	Pf-Pc	Coef.
1er	GREGORI ANTON	F	14,00	21,00	28,00	232	51
		C	7,00			181	
2on	ANTONIA CURT	F	13,00	21,00	26,00	225	15
		C	8,00			210	
3er	MANEL ROS	F	12,00	21,00	24,00	229	36
		C	9,00			193	
4rt	CARMEN MUÑOZ	F	12,00	21,00	24,00	216	23
		C	9,00			193	
5è	JOSEP MARIN	F	12,00	21,00	24,00	218	17
		C	9,00			201	
6è	MAGDA VILA	F	12,00	21,00	24,00	223	14
		C	9,00			209	
7è	JORDI RIBAS	F	11,00	18,00	22,00	188	21
		C	7,00			167	
8è	PEPITA COBOS	F	11,00	18,00	22,00	185	8
		C	7,00			177	
9è	JOAN ROLDAN	F	10,00	21,00	20,00	207	2
		C	11,00			205	
10è	PEPE JORQUERA	F	9,00	15,00	18,00	155	26
		C	6,00			129	

Hem de donar les gràcies a tota la gent que s'acosta cada diumenge al matí per fer tres "partidetes" abans d'anar a dinar, estem gaudint d'un temps magnífic per jugar a petanca els matins. També hem de dir que abans de començar agafem forces per aguantar totes les partides amb un bon esmorzar, ja sigui en el Bar del Casal o a fora les pistes a la barbacoa que prepara la junta els dies que la lliga interclubs es juga a Salt. A més de les lligues anteriors, els

nostres jugadors segueixen participant en diversos tornejos que es disputen, i d'entre tots m'agradaria destacar el celebrat el dia 1 de novembre al Club Petanca Montilivi, on dels primers 4 equips, 3 eren del Salt (1r Josep Quintana, Josep Hidalgo i Francesc Muñoz; 2n Manel Romero, Àngel Fernández i Manel Menor, 4t Xevi Mir, Oscar Lara i Lluís Vallejo). La tripleta de fèmines del Club Petanca Salt, Iolanda Jorquera, Rosi Santos i Maria Vázquez,

també han guanyat el Campionat de Catalunya, celebrat el 9 de novembre de 2013 a Calafell. Properament tenim previst fer la tradicional escudellada de principi de desembre (si la temperatura no canvia pot ser ho haurem de deixar per més endavant i ara fer algun àpat més fresquet), on us esperem a tots els que hi vulgueu participar.

Apa, de moment prou. Salut!

ENRIC FREIXAS

informació municipal

Desafortunadament, molt sovint ens trobem amb algun animal de companyia abandonat o perdut pel carrer. En aquest cas alguns

ciudadans l'acullen i ho posen en coneixement de l'ajuntament, en espera que aparegui el propietari, i en d'altres el porten a la Policia

local. En aquest últim cas, l'animal es pot trobar que, dins l'horari laboral, els serveis de la gossera de Girona -servei mancomunat entre els Ajuntaments de Salt i Girona- el passin a recollir, o bé que hagi d'esperar un dia o un cap de setmana per fer-ho.

Fins ara l'ajuntament disposava

d'unes gàbies, d'estructura metàl·lica i a la intempèrie per acollir-hi gats i gossos al costat de la deixalleria de Torre Mirona.

Per mantenir adequadament la permanència temporal dels animals, el regidor de Serveis Urbans de l'Ajuntament de Salt, Josep Valentí, ha iniciat la construcció d'unes instal·lacions, per protegir-los de les inclemències meteorològiques, a tocar de la deixalleria, on els animals estaran en més bones condicions.

L'habitacle tindrà unes dimensions de 7 metres d'ample, 3 metres de fondària i 2 metres d'alçada, totalment cobert i obert per la part frontal. Al seu interior s'hi ubicaran les gàbies actuals.

Finestres
LLUÍS

TANCAMENTS D'ALUMINI
VIDRES AÏLLANTS
I DECORATIUS
PERSIANES I MOTORS
MAMPARES DE BANY
MOSQUITERES

Plaça de la Vila, 24
Salt - Girona
Tel. 618 812 761
Fax: 972 233 919

Escola bressol El Lledoner

La primera escola bressol pública de Salt fa 10 anys.

El 28 de setembre passat, el pati de l'escola bressol El Lledoner es va omplir d'infants i adults que celebraven els deu anys del naixement de la primera llar d'infants de Salt. L'acte va començar amb uns breus parlaments. Robert Fàbregas, regidor d'ensenyament, va actuar de mestre de cerimònies i va donar la paraula als representants de l'AMPA, que van donar les gràcies als professionals del centre i aquests –al seu torn– van agrair als pares la confiança.

Les educadores que han passat pel centre tots aquests anys van enlairar dos globus que formaven la xifra 10 i l'Alcalde de Salt, Jaume Torramadé, va destacar públicament el paper dels regidors Eva Moreno i Josep Viñas en l'inici i la concreció del projecte de l'escola bressol. Torramadé va recordar els debats per establir el model i els criteris de funcionament de la que va ser la primera escola bressol pública de Salt.

L'acte va finalitzar amb un esmorzar i una foto de grup dels infants que van ser els primers usuaris de les instal·lacions de l'escola bressol, ara fa deu anys.

Buscar la confiança i la complicitat de les famílies.

Mª Àngels Ferrer i Camps és la directora pedagògica del Lledoner. Ella va ser l'encarregada de posar en marxa l'escola bressol, ara fa deu anys. Recorda que es

va poder engegar l'activitat de forma ordenada i amb previsió. Des de mesos abans es desenvolupava el projecte pedagògic, es feien proves per seleccionar el personal i adquirir el material necessari.

"En aquests deu anys hem après molt, però hem mantingut la filosofia de fons" diu la Mª Àngels. El personal de l'escola bressol ha anat canviant, però ja fa anys que hi ha un equip estable, que s'ha format i ha rebut la influència dels darrers moviments pedagògics. Busquen especialment la confiança i la complicitat de les famílies. *"La relació amb les famílies és important, cal treballar la confiança"* diu la Mª Àngels, que explica que els pares i mares poden participar de moltes activitats de l'escola i fins i tot quedar-se a les aules una estona. Aquesta manera de treballar fomenta la relació família – escola i per tant tenir més coneixements sobre els infants i poder atendre'ls millor. També es fan activitats perquè es coneguin amb el personal de l'escola. *"Per manca de domini del llenguatge moltes vegades els infants no poden explicar el que els passa o com se senten i el contacte amb els pares és essencial per comprendre el nen"*, explica.

En aquests 10 anys s'ha notat una evolució en el caràcter dels nens i nenes, i en la tipologia de famílies. *"Ara costa més marcar els límits als nens"*, afirma. També han notat que als primers anys la diversitat d'origen dels saltencs es reflectia

M. Angels Ferrer - Directora

més que en l'actualitat, en els infants que anaven a l'escola bressol.

L'escola Bressol del Lledoner obre a tres quarts de vuit del matí i s'obren portes a tres quarts de dotze i a les tres perquè puguin sortir i tornar els que van a dinar a casa. I fins a les cinc de la tarda.

Durant aquestes hores els infants jugaran, experimentaran amb materials, sons i gustos. Tindran estones de joc lliure i activitats organitzades. Aprendran a conviure amb els companys i amb tot això s'aniran formant i creixent com a persones.

Primers usuaris de l'escola bressol

El passat mes d'agost, un estol de cigonyes va fer estada a Salt, eren unes dotze cigonyes fent el camí de retorn cap al sud. Feia goig de veure!

fotos: Encarna P. Sánchez

Gudayol Auto-Taller, S.A.

Servei Oficial: C/ Mercè Rodoreda, 13
SALT Telèfon 972 24 37 49

Xapa i pintura:
C/ Mare de Déu de la Salut, 34
Telèfon 972 23 27 78

e-mail: gudayol@raopel.com

Nova Exposició
C/ Mercè Rodoreda, 20
17190 Salt

També ens podeu trobar a internet:
www.gudayol.com

Cotxes nous Km 0 Gerència Vehicls usats

GUDAYOL

Les cuineres de Salt al Firatast

Enguany les Cuineres de Salt han participat a Firatast per setè any consecutiu. Amb un grup petit però consolidat, aposten per presentar plats representatius de la cuina tradicional i molt especialment de la cuina saltenca, basada fonamentalment en els productes de l'horta. Una cuina elaborada i basada en producte fresc de primera qualitat.

Com sempre, compten amb el suport i la col·laboració de l'Ajuntament i dels comerços de Salt, especialment del Mercat Municipal.

Fem via

El passat 11 d'octubre es va realitzar la preestrena "mundial" de la pel·lícula "FEM VIA" a la Coma Cros de Salt, que reviu la diada històrica de l'11 de setembre d'aquest any.

A la mateixa hora es va iniciar l'encesa de l'ESTELADA D'ESPELMES que s'havia hagut d'ajornar en dues ocasions per causa de la pluja.

(fotografia d'Albert Verdguer Genís)

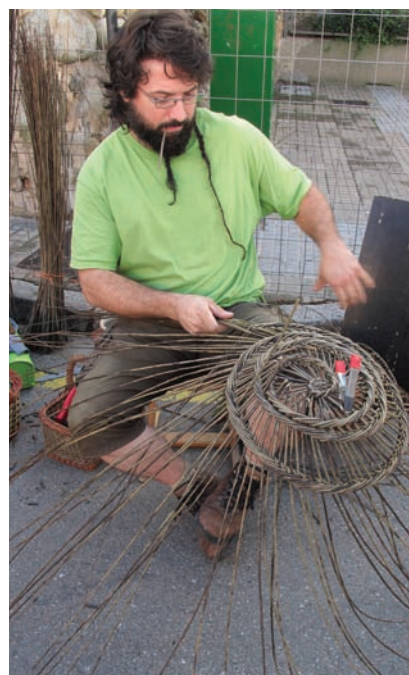
Salt ha estat la capital de l'art cisteller Europeu durant dos dies

Els organitzadors valoren molt positivament l'assistència de visitants, les vendes i les novetats organitzatives de la Fira del Cistell de Salt, celebrada el 5 i 6 d'octubre. El registre de visitants de les exposicions de cistelleria constata que més de set mil persones hi ha passat durant els dos dies de fira. El que suposa pràcticament duplicar el nombre de visitants de l'any passat.

Els professionals han considerat molt positiu l'intercanvi amb altres artistes cistellers i han notat un augment de les vendes respecte a edicions anteriors. Pel que fa als visitants, especialment dissabte, es va notar un augment de persones vingudes de la Catalunya Nord i de l'àrea de Barcelona

Durant el cap de setmana, Salt ha acollit 51 cistellers de tot Europa en una trobada que ha anat evolucionant els darrers anys per passar de ser un punt de venda de cistells a ser un lloc de contacte professional entre els artistes cistellers.

La Fira, que ha estat qualificada per Carles Alcoy, gerent de l'Associació Catalana de Cistellers i Cistelleres, com una de les tres cites més importants d'Europa en el món de la cistelleria, ha incorporat aquest any la novetat de la il·luminació nocturna, que ha permès augmentar les hores d'obertura al públic.

La Fira del Cistell va engegar amb tallers per als escolars de Salt

El passat 3 d'octubre, més de dos-cents alumnes de primària de les escoles de Salt van participar en tallers de cistellera davant de la Coma Cros de Salt, amb motiu de la Fira Internacional del Cistell que es va portar a terme el següent cap de setmana.

Els tallers estaven inicialment previstos al Pla dels Socs, però es van fer a la Coma Cros per precaució pel mal temps. L'Alcalde de Salt, Jaume Torramadé, va visitar els escolars mentre elaboraven les seves peces.

La idea d'aquests tallers és facilitar una trobada entre els infants i els cistellers. Durant el taller, sota

la direcció d'un mestre cisteller els infants, elaboren una peça que després es poden endur a casa.

opinió

Ànims! Aconseguirem votar el 2014

Em sap greu quan sento alguns catalans que en el primer entrebanc passen de l'eufòria a la decepció amb tanta facilitat, es pot comparar amb els aficionats del Barça que, d'un diumenge a l'altre, passen de l'alegria més desbordant a la tristor. Si realment volem conquerir els nostres ideals d'AUTO-DETERMINACIÓ, hem d'ésser molt més persistents i tossuts, deixar-nos de preocupar pel que diguin quatre unionistes o eixebrats d'ultradreta. Ja som prou adults i experimentats per saber que res no serà fàcil, ells no ens regalaran res de res, si volem arribar fins al final ens hi hem d'esforçar molt, tenir paciència, tenacitat i constància, amb voluntat tot arribarà.

Fixeu-vos que les propostes de dià-

leg que ens arriben d'Espanya mai són positives per nosaltres, sempre són negatives, hem de complir lleis antidemocràtiques i retrògrades, només volen fer por, diuen que no ens en sortirem sols, que estarem a segona divisió, fora d'Europa, etc. No sentim mai cap reconeixement a la nostra solidaritat ni tampoc de simpatia en la manera que tenim de fer. No respecten la nostra idiosincràsia, tot el contrari, mai reconeixen els valors d'aquesta Nació, com la seva llengua, la seva gent treballadora i emprenedora o les nostres seleccions esportives, així com també els esportistes d'elit que se'ls apropien i fins i tot prohibint-los exhibir la seva identitat, no els deixen sortir mai amb la senyera, que és legal a la constitució. I quan els dius que vo-

lem votar sempre es fan el sord. Per ells, nosaltres som súbdits.

Però jo crec que els catalans hem de concentrar els nostres esforços i les energies positives en el que volem conquerir realment, hem de seguir el nostre instint i no deixar-nos influenciar, si tu creus en aquest nou Estat, és molt possible que tot surti bé. Tot plegat, quan serem lliures serà un esclat de joia i satisfacció.

Encara no balles?

*Si no saps ballar, te n'ensenyarem!
Si ja en saps, podràs perfeccionar el teu ball
i també aprendre balls nous, els de moda.
Fins i tot et podràs posar en forma...*

Nens, joves i adults, amb parella o sueltus!

**Si
biem** CELS FORT
ESCOLA DE BALL

c/ Pla de Salt, 12-14 Salt (darrere l'Espai Gironès) Tel. 972 249 290

Ànims! Aconseguirem votar el 2014

La independència ens proporcionarà llibertat i pluralitat en aquest nou País que cerquem entre tots. Volem ser protagonistes d'aquest nou futur ple d'esperança per a nosaltres i els nostres fills i podrem construir sense traves un poble més ric en aspectes culturals, socials, esportius i econòmics per tal de sortir d'aquesta crisi que tant ens ofega. Com ho avalen els estudis de la majoria d'especialistes.

Mai havíem estat tan a prop d'escriure aquesta realitat i ara no tirarem per la finestra tot aquest esforç

d'il·lusió i d'esperança que ha dut a terme la societat, com l'Assemblea Nacional Catalana, Òmnium Cultural, el Cercle Català de Negocis i la majoria de les diferents entitats i partits polítics, fent moltes manifestacions, cadenes humanes o reivindicacions quasi diàries en molts de pobles. Sense oblidar el gran èxit de la Via Catalana cap a la independència o per respecte als nostres avantpassats que tant varen lluitar per aquest objectiu. Apa, doncs, perseverants fins a la victòria final,

fem l'última embranzida per demanar el referèndum.

Per últim, no entenc com no puguem exercir un dret tan fonamental i aclaridor: VOLER VOTAR. Un Estat que presumeix de democràtic i no reconeix una situació tan fàcil de solucionar, és que realment és burro o no és gens democràtic.

Europa, tu que ets comprensiva i democràtica, escolta Catalunya, sisplau!

Narcís Burch i Puigdemont

Ilibres

El lladre de paraules

El passat 15 d'octubre es va presentar a la Llibreria 22 de Girona, la novel·la *El lladre de paraules*, del saltenc Frederic Mayol. La presentació va anar a càrrec de l'escriptora Dolors Garcia i Cornellà i va comptar amb la presència de l'editora d'Edicions El Pirata.

La Dolors Garcia en va destacar el fet que l'acció del llibre tingui lloc a Girona i Salt i que aquestes dues poblacions es converteixen en uns personatges més de la història. També va destacar el fet que la trama argumental giri al voltant de la desaparició de les paraules, i en conseqüència, a la desaparició dels contenidors de les paraules. I va posar com exemple les llibreries, advertint al nombrós públic assistent a l'acte que si de cop i volta veien que el llibre que tenien al costat ja no tenia cap lletra escrita, comencessin a córrer perquè alguna cosa estava a punt de succeir.

I és precisament aquesta la història que s'explica en *El lladre de paraules*: la desaparició de totes les lletres escrites, de les biblioteques i llibreries de les ciutats de Girona i Salt.

En Regor, el nen protagonista de *L'aniversari robat*, viurà una aventura totalment nova en què intentarà, amb dos nous amics, la Bruna i l'Abdoulaye, descobrir qui o què hi ha darrera d'aquestes desaparicions. Per aconseguir-ho passarem per llocs tan coneguts per tothom com el Jardí d'Infància, la plaça Catalunya o la Carbonera de Girona i per la Biblioteca Lu Bohigas, la Coma Cros, el carrer Major o l'Ajuntament de Salt.

Aventura i acció sense límit és el que ens espera en *El lladre de paraules*, que el proper dia 13 de desembre, a les 19.30 h, es presentarà en un dels escenaris on

passa una de les escenes més importants de la història: la Biblioteca Pública Lu Bohigas de Salt.

Girona sota els comitès

El dia 22 de novembre es va presentar a la biblioteca Lu Bohigas de Salt el llibre "Girona sota els comitès" de Pere Joan Sureda i Canals, que recull en més de vuit-

centes pàgines el dia a dia, des del 20 de juliol al 15 d'octubre de 1936. El llibre ha estat editat per Curbet Edicions i té el suport de l'Ajuntament de Salt.

La presentació va anar a càrrec de l'historiador, Joaquim Nadal i Farreras, que també és autor del pròleg del llibre. Nadal va destacar l'intent de Pere Joan Sureda

de traslladar al lector el relat de la "barbarie" que es va instal·lar a Catalunya els mesos posteriors al cop d'estat del 18 de juliol. Nadal va incidir en el paper de detonant que va tenir el cop militar en el desencadenament de la violència. Va tancar l'acte Jaume Torramadé, alcalde de Salt, que va glosar breument les intervencions anteriors i va expressar que, tant de bo, la publicació d'aquest volum ens servís a tots per reflexionar i evitar que actes com els que van succeir es repetissin.

Amb l'objectiu de donar resposta a la demanda social d'omplir part del temps de lleure, en períodes no lectius, dels **NENS I NENES DE 3 A 12 ANYS DE SALT**, (nats entre els anys 2002 i 2010) des del Servei d'Esports, coincidint amb el període de vacances de Nadal, hem programat el **CASAL DE NADAL DE SALT**.

► DATES / MODALITATS

23, 24, 27, 30 i 31 DE DESEMBRE, 2 i 3 DE GENER
• de 9 a 13 hores / preu: 72 €

► CONTINGUTS DEL CASAL

Jocs, manualitats, quads, balazbikes, equilibris, activitats esportives i tallers, entre d'altres.

► ESTRUCTURACIÓ DELS GRUPS

En la mesura que sigui possible els grups es formaran per edats homogènies; com a màxim estaran formats per 20 nens i nenes, i comptaran amb 1 monitor per cada 10 nens i nenes.

► LLOC DE L'ACTIVAT

Pavelló Municipal d'Esports.

► INSCRIPCIONS

A les oficines del Pavelló Municipal d'Esports de 9 a 14 h els dies 9 al 13 de desembre, el dilluns 9 de desembre de 16 a 18 h o bé per telèfon al 972240012, els mateixos dies i horaris.

► DOCUMENTACIÓ

Dades personals actualitzades del nen o nena i dels pares, avis o tutors legals.

► CONDICIONS

Únicament podran tramitar les inscripcions els pares, avis o tutors legals dels participants al casal. Dins el període d'inscripció únicament s'admetran les inscripcions dels nens i nenes empadronats a Salt o bé que els seus pares, avis o tutors legals ho estiguin. Les inscripcions que no compleixin aquest requisit passaran a la llista d'espera.

Les baixes no justificades es penalitzaran amb el 25% del preu abonat.

CASAL DE NADAL DE SALT

ASSESSORIA CASELLAS

GESTIÓ I ASSESSORAMENT LABORAL I FISCAL

Carrer Major, 297 baixos

17190 SALT

Tel. 972 234 155

Fax 972 245 956

ramosburch@economistes.com

GENERALI
Assegurances

iaia

El divendres 11 d'octubre, el dissabte i diumenge, en total quatre sessions degut a la gran demanda de localitats per la importància de veure una gran actriu, la Montserrat Carulla, amb una trajectòria de més de 50 anys dedicada a l'escena, en general a totes les disciplines de les arts escèniques. Per citar uns títols, El cor de la ciutat, La filla del mar, Secrets de família... Ha rebut la creu de Sant Jordi i la medalla d'or del teatre.

La seva companya en escena, la Vicky Luengo, treballa en la sèrie la Riera de TV3. L'Aleix Peña va debutar als 9 anys sota la direcció de Mario Gas. Com a director en Roger Peña, que també destaca com a traductor de teatre musical, i va rebre el premi de la crítica de Barcelona.

És una història de veritats i sentiments molt remarcats, definir-ho com una comèdia seria molt injust, aprofundeix en els sentiments i les ganes de viure en arribar a una certa edat. Són dues maneres de viure la vida, entre la joventut i la gent gran. Són dos joves que s'acaben de conèixer en una discoteca i van a casa seva i apareix la iaia, que conviu amb el seu nét. Entre ells apareix el conflicte amb la iaia. La diferent relació entre generacions crea unes gelosies però també una necessitat entre ells. Tot té

cabuda en l'obra, la comèdia, sentiments i les ganes de viure de les dues generacions. Una obra molt ben interpretada i molt aplaudida pels espectadors.

Josep Pla

T'estimo, ets perfecte, ja et canviaré

El divendres 1 de novembre i el dissabte 2 se'ns presenta al teatre de Besanó aquesta comèdia musical amb una durada d'una hora i quaranta minuts, sota la direcció d'Elisenda Roca i com a intèrprets, Ivan Labanda, Jordi Llordella, Mercè Martínez, Muntsa Rius i Víctor Pérez al violí; com a direcció musical, Andreu Gallen. Aquesta obra es va estrenar fa 13 anys a Barcelona i encara és vigent. La seva fórmula magistral es barreja amb molt d'humor, tendresa i ritmes canviants com són el jazz el rock, el swing i el

country. Els sis personatges van fer les delícies del públic i també els músics.

El tema central era l'amor, però durant l'obra apareixen altres sentiments com són discussions i coses quotidianes del cada dia. Ens va fer oblidar les preocupacions per una bona estona, la vàrem gaudir molt i al sortir del teatre es va concloure amb un estima i deixa't estimar. La gent duia un somriure al llavis. Una obra molt ben interpre-

tada i molt aplaudida pels espectadors.

Josep Pla

CLÍNICA DENTAL

Dr. BENET DALMAU i AMORÓS Col. 2.453 - COEC

C/. Francesc Macià, 3 entl. 3a.
17190 SALT ☎ 972 24 29 90

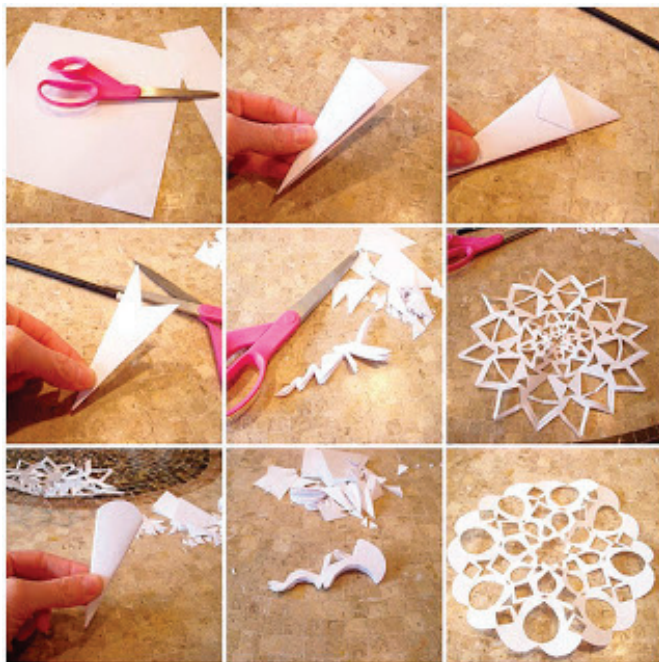
C/. Constància, 1, baixos
17240 LLAGOSTERA ☎ 972 80 55 76

IMPLANTS DENTALS de 1a. marca
ESTÈTICA DENTAL molt econòmica
PERIODÒNCIA (tractament de genives)
PRÒTESI de la millor qualitat

DURANT ELS PRÒXIMS DOS MESOS, DESCOMPTES:
des del 20 al 40 %

1a. CONSULTA GRATUÏTA
PREUS MÉS ESPECIALS PER A JUBILATS

Demana hora: dilluns - dimecres - divendres - de 4 a 9 del vespre

S'acosta Nadal i la proximitat de festes tan asseñyalades ens omple d'una mena de neguit creatiu i altruista que ens porta a la recerca de noves idees: per decorar la llar, embolcallar regals i crear un ambient acollidor que ens transporti als moments més màgics de la nostra infància.

Elaborar decoracions nadalenques pot suposar un repte creatiu ple de sorpreses ben interessants... per aquesta raó us proposo la realització d'unes elegants estrelles de doble cara que resulten ideals per decorar tota mena d'espais. Sembla ser que aquestes creacions són força habituals en alguns països del nord d'Europa, fins i tot se les anomena Estrelles Finlandeses, però no és clar d'on són originàries.

El seu procés de realització és d'allò més simple havent en compte l'efecte estètic que produeixen, i més si ja heu practicat i realitzat flocs de neu o els anomenats "tapetes nadalencs" que ja vam desenvolupar en un altre article de Pessics d'Art.

La diferència fonamental amb els flocs tradicionals, que es caracteritzen pels seus talls simètrics completament plans i de pura filigrana, es troba en el fet que ara aconseguirem formes volumètriques tot i aplicant les mateixes tècniques de plegat (origami) i de retallat (Kirigami).

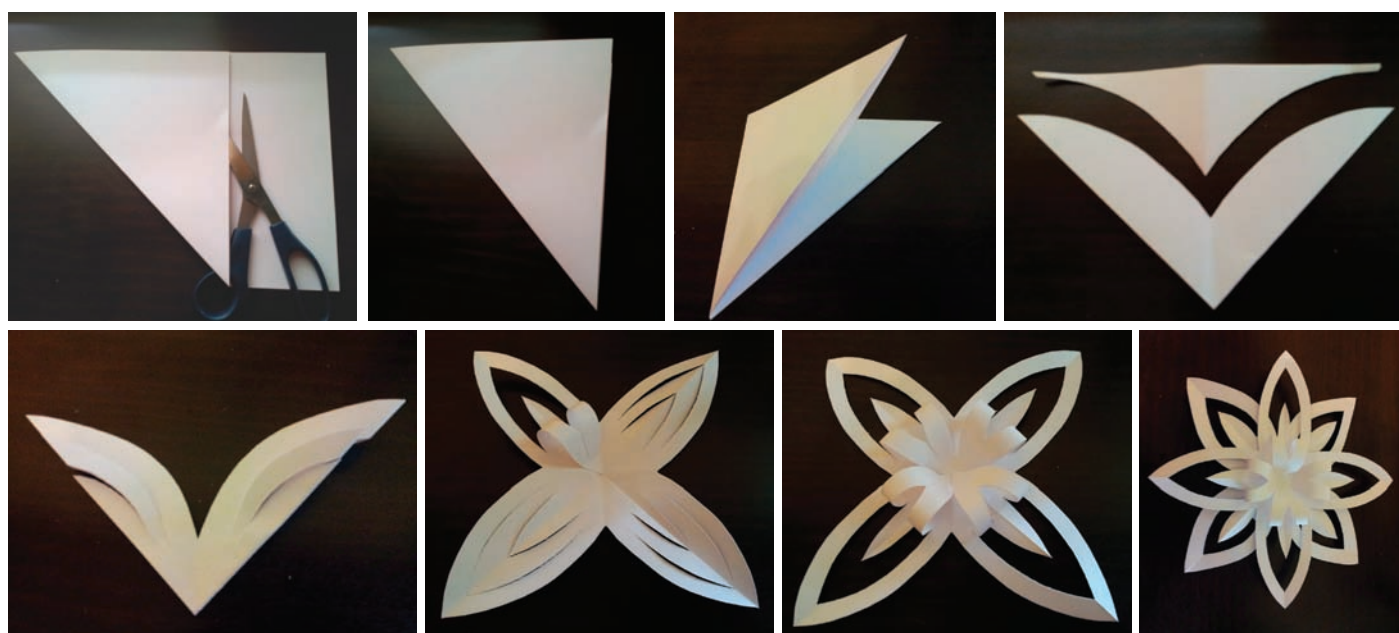
Aquí en teniu una mostra!, veritat que fan molt de goig? i el més interessant és que aquestes peces compten amb doble cara gràcies a la superposició de dues estrelles.

Elegants estels de Kirigami

Observant les imatges us quedarà força clar el seu procés de realització, però tot i això us afegeixo unes senzilles indicacions complementàries.

1. Es parteix d'un quadrat de cartolina de poc gramatge per facilitar el plegat i el posterior retallat.
2. Es marquen les línies diagonals i mitjanes del quadrat i es doblega per una de les diagonals.
3. El triangle resultant es torna a doblegar per la meitat.
4. Es marca amb un llapis una línia ondulada que es retalla per formar els braços de l'estrella.
5. Es dibuixen i retallen dues línies més que corren quasi paral·leles amb la realitzada en primer lloc.
6. Es desplega el quadrat d'on sorgeix una estrella de 4 puntes amb unes línies interiors ben retallades.
7. S'aixequen, es dobleguen i s'enganxen al centre les primeres línies interiors de cada punta de l'estrella.
8. Es torna a repetir el mateix procés fins a elaborar una nova estrella que s'enganxarà a la part posterior de la primera. S'ha de procurar que les parts quedin sempre a la part exterior i tenir cura de no solapar-les de forma exacta, doncs l'estrella final ha de comptar amb vuit puntes.

L'estrella tradicional realitzada amb aquesta tècnica és sempre de color blanc, però tot i això es poden aconseguir variacions molt escaients utilitzant cartolines decorades com les que s'utilitzen per realitzar tècniques de scrapbooking que ara estan molt de moda, o simplement combinant dues estrelles de colors o mesures diferents, jugant sempre amb les tonalitats de colors o fent gradacions de gran a petit o viceversa.

Si les pengeu en forma de garlandes o mòbils... el seu efecte visual queda realçat a causa del gir i del moviment que experimenten. I si aprofiteu les restes de cartolina sobrants per fer petites estrelles, us seran molt útils per embellir els paquets de regals, i elaborar postals i targetes amb un munt de bons desitjos pel nou any que comença. MOLT BONES I CREATIVES FESTES!

Carme Garriga Verdaguer

El passat divendres 8 de novembre, la Casa de Cultura Les Bernardes es va omplir de gom a gom amb motiu de la inauguració de FARGA-ART, exposició d'obres d'artistes que han col·laborat en l'elaboració de portades de la nostra revista. A l'acte hi van assistir autoritats locals, la majoria d'artistes, familiars i públic en general. Després de les intervencions del director de les Bernardes, de l'alcalde i del coordinador de La Farga, es va poder visionar una presentació audiovisual que recollia la participació dels diferents artistes. Tot seguit els assistents van gaudir de les obres exposades i de l'excel·lent tast gastronòmic que van elaborar amb exquisidesa les Cuineres de Salt.

Al llarg de tot el mes de novembre es van poder adquirir obres cedides, a benefici de la revista.

Des de La Farga agraïm a tothom la seva participació.

El Consell de Redacció.

Naixements, casaments i defuncions

Naixements

Irene Guo	02/09/13
Khady Diop Calix	03/09/13
Fatima Z. Ben Dahmane	04/09/13
Joana Pujagut Culebras	05/09/13
Harun Conesa Vidal	05/09/13
Iria Suarez Granados	06/09/13
Laya A. Marin Gómez	07/09/13
Mamouna Diallo	08/09/13
Natalia Ivanov Lara	10/09/13
Fatima Jammeh	11/09/13
Bru Clemente Boix	12/09/13
Wian Maamar	12/09/13
Manel Casadevall Olcina	14/09/13
Zaynab Wessaidi Chaib	15/09/13
Hiba Ben Elkadi	16/09/13
Seydou Diakite	17/09/13
Artur Pointelin Gascon	17/09/13
Jan Massaguer Flores	17/09/13
Helena Borges Garcia	19/09/13
Soufiane Jaadar Belcaid	20/09/13
Rita Osariemen Gabriel	20/09/13
Imran Sarghini	21/09/13
Ahmidan Garrouj	21/09/13
Sara Hajo	21/09/13
Lennis A. Zepeda Irias	22/09/13
Aradhya Prakash	26/09/13
Houyam El Mansouri	28/09/13
Robert Prat Romero	29/09/13
Martí Cordonet Sánchez	30/09/13
Ami Toure Tounkara	30/09/13
Andrei Simeon Cioban	01/10/13
Mohamed El Maaroufi	01/10/13
Kebba Bajaha Kammateh	03/10/13

Yahaya Saho	04/10/13
Pol Figueras Ribas	06/10/13
Mohamed A. Manouach	06/10/13
Achraf Boubes Barrahou	06/10/13
Adam Samadi	07/10/13
Zoumana Diakite	08/10/13
Musa Waggeh Touray	09/10/13
Mohamed Fadili	10/10/13
Coral-lí Bosch Masó	12/10/13
Angel E. Zuniga Romero	13/10/13
Alexia A. Nuñez Torres	14/10/13
Moussa Sidibe	15/10/13
Salma El Khatouti	15/10/13
Rim Bouchaala Tsrioua	15/10/13
Antonella R. Benites Mauriz	16/10/13
Roberto Nicolas Lupu	16/10/13
Alba Cama Aguayo	16/10/13
Lucía Garcia Terradas	17/10/13
Max Pérez Martos	19/10/13
Mariana Calleja Cárcamo	20/10/13
Ayoub Eddib	21/10/13
Gerard M. Estrada Perdomo	24/10/13
Younes Rachyq	26/10/13
Afra Sánchez Roig	26/10/13
Angel Campos Auladell	26/10/13
Arnau Sánchez i Acerete	27/10/13
Ali El Akel	28/10/13
Daniela Guillen Zapater	31/10/13
Mamadu Bah	31/10/13
Glory Darko	01/11/13

Casaments

Enric Albareda Feixas	
Ingrid Batlle Herrera	07/09/13
Mouhssin Balla Hammada	
Samira Radaidan El Hazzaoui	10/09/13
Frederico Weverton Teixeira	
Lady Vanessa De La Pava Enciso	14/09/13
Jesús Alberto Pedroza Rua	
Martha Julieta Guerrero Hernández	18/09/13
Miguel Angel Calleja Velázquez	
Ania Lorena Carcamo	19/09/13
Igder Gabriel Palacios Chavez	
Yolanda Toribio Servia	20/09/13
Ramón Santos Garcia	
Mercy Osayamweh	20/09/13
Ramón Pajares Rodriguez	
Iryna Lapitska	21/09/13
Llorenç Fuentes Ruiz	
Alexandra-Adriana Tesca	24/09/13
Juan Angel Zuniga Velásquez	
Dina Elizabeth Romero Carias	27/09/13
Fernando Manuel Pomares Zacarias	
Concepción Sánchez Pérez	28/09/13
Luis Fernández González	
Sandra Pilar Cardenas Villabona	28/09/13
Yassine Danini	
Rabiah Bourhail El Hamdani	07/10/13
Martin Negre Ruiz	
María José Ferreira De Sousa	09/10/13
Olvin Ricardo Mendoza Mendoza	
Arely Yadira Cáceres Benitez	10/10/13
Cheikh Dioum	
Alondra Olivia Banderas Bustos	11/10/13
Pedro Armando Amador Garmendia	
Sandra Patricia Cruz Bueso	18/10/13
Ignacio Ramirez Atrio	
Mónica Martínez Moreno	04/11/13

Defuncions

José Alos Llevot, 78 anys	05/09/2013	Francisco Gallegos Sánchez, 76 anys	11/10/2013
Maria Roura Pararols, 89 anys	05/09/2013	Eusebi Celador Tarrés, 70 anys	13/10/2013
Antonia López Monjea, 88 anys	08/09/2013	Margarita Caballé Batallé, 92 anys	18/10/2013
Francisco Vargas Herrera, 85 anys	10/09/2013	Jacinta Puig Dalmau, 88 anys	28/10/2013
Isidre Plancheria Malgrat, 81 anys	10/09/2013	Juana Muñoz Soria, 86 anys	02/11/2013
Dolors Casals Teixidor, 83 anys	13/09/2013	Maria Rosa Puig i Dalmau, 88 anys	02/11/2013
Joaquin Aranda Córdoba, 63 anys	19/09/2013	Pere Palou Rigau, 83 anys	02/11/2013
Inocencio Cano Paniagua, 84 anys	20/09/2013	Enrique Hermoso Agudo, 70 anys	03/11/2013
Rosa Viñets Pujol, 76 anys	22/09/2013	Pilar Nono Noguera, 100 anys	05/11/2013
Angeleta Palomeras Roura, 101 anys	30/09/2013	Maria Rabionet Expósito, 90 anys	08/11/2013
Isabel Morante Pairot, 88 anys	05/10/2013		

Ingredients:

· 2 galtes de vedella	1 cabeça d'allis
¼ kg de gírgoles	1 tomata madura
200 cl entre conyac i vi ranci	2 pastanagues
1 ceba	1 cullerada de llard de porc
¼ l d'oli	un pessic de canyella en pols
	pebre
	sal

Elaboració:

Posar les galtes en una cassola de terra o ferro, prèviament salpebrades, juntament amb els altres ingredients, a excepció de les gírgoles. Introduir la cassola al forn a 200° i deixar-ho rostir durant una hora (fins que les galtes quedin toves). Un cop rostides treure-les del forn i deixar-les refredar (per això és millor fer-les el dia abans). Separar les verdures i passar-les per la batedora, colar l'oli i tornar-ho tot a la cassola.

Per preparar els bolets cal rentar-los bé i, a continuació, fregir-los en una paella amb una mica d'oli durant uns 10 minuts. Després posar-los a la cassola i deixar-los coure amb la salsa uns 5 minuts més.

Finalment, agafar les galtes que tenim reservades i fredes i tallar-les a làmines fines. Col·locar-les a la cassola i deixar-ho coure tot junt uns 15 minuts per tal que les galtes agafin el gust dels bolets, procurant que no es trossegi la carn. Servir-ho ben calent.

Recepta de la Sra. MARIA SOLÀ AUGÉ
del grup de Les Cuineres de Salt.

cuina internacional

Carbonara amb ou (Itàlia)

Ingredients (per a 2 persones):

- 200 grams d'espaguetis (o pasta de la seva elecció)
- 2 litres d'aigua
- 75 gr de ceba
- 75 gr de cansalada (unes 6 llesques)
- 75 ml de vi blanc
- 2 rovells d'ou
- 50 g de formatge parmesà ratllat
- 2 cullerades d'oli d'oliva
- 1 culleradeta de julivert fresc picat
- pebre negre molt i sal

Preparació:

Prepararem la salsa mentre escalfem l'aigua per coure els espaguetis.

Mentre l'aigua bull piquem la ceba i la posem en una paella amb l'oli.

Tallem la cansalada en tires i l'afegim directament a la ceba. Deixem coure la ceba i la cansalada a foc mitjà baix fins que la ceba quedi daurada.

Quan la ceba està daurada hi afegim el vi blanc i apugem el foc per evaporar l'alcohol. Reduïm el vi fins a la meitat i retirem la cassola del foc.

Quan l'aigua estigui bullint hi posarem una culleradeta de sal i els espaguetis.

Mentre es cou la pasta, en un bol gran barregem els dos rovells d'ou, el julivert picat, el formatge parmesà ratllat, un pessic de sal i de pebre negre.

Poc abans que estigui cuita la pasta, posem a escalfar la paella amb la ceba i la cansalada.

Quan la pasta estigui al dente (o al vostre gust) l'escorrem bé (no sota l'aixeta) i l'aboquem en el bol amb la barreja d'ou, julivert i formatge. Ho barregem bé i hi afegim al cim el contingut de la paella calenta (vi, ceba i cansalada). Barrejar-ho una mica més i servir.

Amb la mateixa escalfor dels ingredients fa que l'ou quedi cuit.

Resum del temps

El mes de setembre fou molt sec, només va ploure 29,6 mm (la mitjana és de 75 mm), i normal quant a temperatures a Salt, 21,4° de mitjana en comparació amb la mitjana de 1999-2013, 21,3°, tot i que el final de mes fou més càlid del normal i a mitjans de mes les temperatures eren inferiors a la mitjana climàtica. Aquest va ser el mes de setembre més sec des que tenim registres (1999) a Salt-Plaça Sant Cugat.

El mes d'octubre fou excepcio-

nal tant en temperatures com en precipitacions. Així la temperatura mitjana fou de 19,4°, amb una anomalia de +1,8° respecte al període 1999-2013, només superada per 2001, 19,6°; per tant, fou el 2n octubre més càlid des que tenim dades, el juliol de 1999. La precipitació fou molt escassa, 16,5 mm, fou el mes d'octubre més sec des de 1999 a Salt (la mitjana és de 79,9 mm).

S'ha de remarcar l'excepcionalitat del mes a Girona, la temperatu-

ra mitjana fou de 19,8° a Girona-Sèquia, superant en 4° la mitjana del segle XX (1911-2000). El mes d'octubre de 2006 va tenir una mitjana superior a aquest, per tant fou el 2n octubre més càlid a Girona des de 1911. Pel que fa a la precipitació, només van caure 17,5 mm, fou el 9è octubre més sec a Girona des de 1906, i el més sec des de 1989 (13 mm). La mitjana climàtica és de 97 mm a Girona (1911-2012).

Temperatures i pluviometria

Temperatures i pluviometria del mes de setembre de 2013

Fonts: Museu de l'Aigua i Gerard Taulé (Salt-XOM)

Dies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatura Mínima	14,6	15,8	14	14,2	15,7	14,3	17,3	14,8	15,9	14,2	15,5	13,9	14	16,3	17,6
Temperatura Màxima	31,3	29,8	31,2	31	32	31,1	27,7	26,5	25,1	25,2	21,6	25	27	29,7	21,6
Pluja/mm.							16,8	3,7		3,8	0,2	1,3		2	

Dies	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Temperatura Mínima	12,8	15,9	13	14,5	14,4	14,3	12,5	11,4	14,4	15	15,8	16,2	18,3	17,5	14,1
Temperatura Màxima	26,5	23,6	27,5	27,7	29,6	29,8	28,8	28,4	28,9	29,6	30,6	32,2	28,3	28,9	27,3
Pluja/mm.														1,8	

Dies de pluja: 6

Màxim en un dia: 13,3 (mm)

Pluja acumulada: 16,5 (mm)

Temperatura màxima:

31,5° el dia 28 d'octubre

Temperatura mínima:

6,9° el dia 30 d'octubre

Fonts: Museu de l'Aigua i Gerard Taulé (Salt-XOM)

Temperatures i pluviometria del mes d'octubre de 2013

Fonts: Museu de l'Aigua i Gerard Taulé (Salt-XOM)

Dies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatura Mínima	15,2	17,8	21,5	18,1	14,9	15,2	12,7	12,6	15,3	13,3	9,9	7,2	8,3	10,5	14,6
Temperatura Màxima	30,3	28	26,2	23	25,6	25	25,1	25,2	21,6	20	13,3	20,5	23,2	26	24,2
Pluja/mm.			0,2	13,3	1,8	0,5				0,1	0,6				

Dies	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Temperatura Mínima	12,5	13,9	14,7	13,9	16,6	13,1	15,1	16,5	13,2	15	15,7	14,9	13,5	13,5	6,9	9,9
Temperatura Màxima	27,3	27,1	27	26,3	27,6	27,2	26,9	28,3	28,4	26,8	25	28,3	31,5	17,5	20,4	24
Pluja/mm.																

Dies de pluja: 6

Màxim en un dia: 18,6 (mm)

Pluja acumulada: 34,1 (mm)

Temperatura màxima:

35,6° els dies 25 i 26 de juliol

Temperatura mínima:

16,1° el dia 1 de juliol

Fonts: Museu de l'Aigua i Gerard Taulé (Salt-XOM)

FARMÀCIES de guàrdia: mes de DESEMBRE

DAVESA, Major, 20 **972230568**
Dies: 8 i 17 de desembre

ESCATLLAR, Guillerries, 60 **972230103**
Dies: 3, 12, 21 i 30 de desembre

ANNA JUBERO, Major, 157 **972233518**
Dies: 9, 18 i 27 de desembre

PEYA, Pla de Salt, 15 **972441001**
Dies: 5, 6, 14 i 23 de desembre

NIETO, Àngel Guimerà, 75 **972233645**
Dies: 1, 10, 19 i 28 de desembre

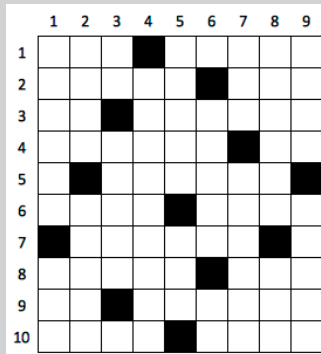
ORDIS, Pg. Països Catalans, 71 **972237704**
Dies: 2, 11, 20 i 29 de desembre

MUÑOZ, Pg. Països Catalans, 145 **972243412**
Dies: 4, 13, 22 i 31 de desembre

ROCAS, Major, 269 **972231249**
Dies: 7, 16 i 26 de desembre

NOGUERA, Pg. M. de Camps, 20 **972232578**
Dies: 15, 24 i 25 de desembre

Encreuats

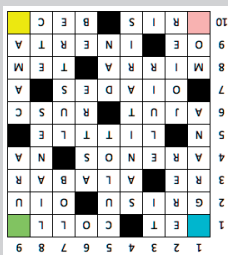

HORIZONTALS

1. Floreta de color turquesa. Ànec amb una bufanda maragda.
2. La part més grisa de les mines de carbó. Escolteu les vocals.
3. Arrel de remolatxa. Fer propaganda de franc.
- 4: Ple de grans. Acomiaden la Cristina.
5. A empentes i rodolons. Petit petit com en John petit com balla.
6. Extracció altruista de castanyes. Palau on només n'hi ha una que visqui com una reina.
7. Mareades com una boia. Auditoria fora de l'auditori.
8. Regal de Reix resinós. Espera amb basarda
9. Principi i final d'octubre. Incapaç de reaccionar davant la professora de química.
10. Enfilall d'avemaries per anar passant. Daurat pel morro.

VERTICALS

1. No s'amaga de sentir els colors del Barça. Lenta de butxaca.
2. Garbell ideal per anar al gra. Traficant d'or i diamants.
3. Obren les tisores. Rentar el riu a nivell molecular. Ressona pel Mississipi.
4. Al'hora de pixar són d'allò més hospitalaris.
5. Paner fora de categoria. Sector alt del Danubi.
6. Ovella a la flor de la vida. Cuca de llum a mitja nit. Ceba pelada per dues companyes de treball.
7. Bol trabucats al mig del celobert. Cinc anys netejant sabates.
8. El millor mitjà per pendular per la selva. Punts suspensius.
9. Baixa per l'hort per ajudar-nos a anar de ventre. Fong als peus del tocat del bolet.

Solució:

Sopa de lletres

catalunya	espanya	luxemburg	austria
noruega	portugal	alemanya	turquia
dinamarca	holanda	irlanda	xipre
andorra	romania	hungria	

AnimSalt

Has perdut la teva mascota?
Has trobat una mascota perduda?

Et podem ajudar publicant l'anunci i la foto en aquest portal, per trobar la mascota o el seu propietari, de forma gratuïta.

(Salt i rodalies)
www.manelop.net
animalsalt@manelop.net

<p>Jordi Barris</p> <p>Tècnica: pintura i collage Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>Marti Artalajo</p> <p>Tècnica: Fotografia i Collage Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>Moisès Auguet</p> <p>Tècnica: Collage, fotografia, pintura Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Manel Calvo</p> <p>Tècnica: Fotografia</p>	<p>Eva Duran</p> <p>Tècnica: Collage Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>Domènec Fita</p> <p>Tècnica: Pintura, collage, escultura, gravat Lloc: La Dorsal de Solà</p>
<p>Imma Badosa i Gironès</p> <p>Tècnica: Pintura i collage Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>Manel Bayo Rigau</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Josep Buxeda Guinart</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Paco Morgado</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Jaume Ollé</p> <p>Tècnica: Fotografia Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Gràcies!</p> <p>Agraïm a la gran quantitat d'artistes, voluntaris, fotògrafs... que han participat encara que només sigui puntualment!</p>
<p>Dolors Cabratosa i Carme Carbó</p> <p>Tècnica: Fotografia</p>	<p>Carandell</p> <p>Tècnica: Pintura, collage Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Carlets (Carles Torrent)</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	 <p>Farga Art Revista la Farga Del 8 al 29 de novembre la farga</p>		
<p>Josep Clarà</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Anna Clarà</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Josep Mª Coromines i Xargay</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>			
<p>David Faüchs</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Narcís Font Bosch</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>				

ARTISTES EXPOSITORS

<p>Jordi Oliveras Cateura</p> <p>Tècnica: Fotografia Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>Miquel Font Mateu</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Carme Garriga</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Glòria Pascal i Costa</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Josep Mª Oliveras</p> <p>Tècnica: Fotografia Lloc: La Dorsal de Solà</p>	
<p>Jordi Gispert Monteis</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>		<p>Jordi Gispert i Saget</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Júlia Pujolràs</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Pere Quero</p> <p>Tècnica: Fotografia Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>Iban Riu</p> <p>Tècnica: Fotografia de marjal Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>
<p>Vicenç Huedo</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Mercè Huerta</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Delphine Labeledan</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Marta Rodriguez</p> <p>Tècnica: Fotografia Lloc: La Dorsal de Solà</p>	<p>David Roura</p> <p>Tècnica: Fotografia Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Enric Sala</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>
<p>Dolors Martínez i Trias</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Fonsu Mateu Riera</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Lluís Mateu Riera</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Albert Sancho i Royo</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Guillem Terribas i Roca</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	
<p>Marc Niell i Barris</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>	<p>Joan Mateu Bagaria</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>		<p>Francesc Torres Monsó</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>		<p>Manel Xifra</p> <p>Tècnica: Collage amb el tema de la farga Lloc: La Dorsal de Solà, però la seva obra és més personal</p>